

Bu 400 Bin Lira Geri Alınmalıdır

Esnaf Bankası Meselesi

Şehrin Yüz Binlerce Lirası Nasıl Çar, Çur Edilmiş?

Galip Bahtiyar Bey Yeni Ve Acı Bir Takım Hakikatleri İleri Sürüyor

Sağda: Faik, solda heykeltıraş Kenan Beyler.

Şehir Meclisinde evvelki gün bir kızılca kayamettir koptu. Bu kayametin ortaya çıkardığı hakikat, on dört milyonluk Türk milletini derin bir hayrete düşürdü. Tafsilâtını sütunlarımızda ve diğer arkadaşlarımızın sayfalarından takip etmiş olacaksınız. Belediye, esnafa yardım yapmış diye bir Banka kuruyor. 200 bin lira sermaye veriyor. Sonra bu sermaye 500 bin liraya çıkarılıyor. Bankanın başına,

Almanya'da tahsil görmüş Faik B. isminde bir zat getiriliyor. Bu zat, tahsilini bitirir bitirmez Belediye'ye intisap etmiş ve İktisat Müdürlüğü'nün başına konulmuştu. Orada iki ay kadar hizmet etti. Sonra bankacılığa başladı. Bir müddet sonra Faik B. İzmir'e gitti. Şimdi, orada ölçülerle alâkadar olan Ayar Başmüfettişliğinde bulunuyor. Günün birinde bir heyet bankanın vaziyetini tetkike me-

mur edildi. Çünkü bankanın aciz haline düştüğü, sermayeyi de kediye yüklettiği ortaya atılmıştı. Tetkik heyeti de senelerce uğraştıktan sonra evvelki gün Şehir Meclisinde raporunu okudu. Galip Bahtiyar Beyin okuduğu (Devamı 9 uncu sayfada)

Rezalet Büyüdükçe Büyüdü Paris Müddeiummîsi Kimdir?

Öldürülen Bir Adamın Karısı Cinayetle İtham Ediyor

Fransada Yeni Bir Mesele!

M. Prens

Bu sabah Paristen, esrarengiz bir zabita romanından daha garip bir mesele hakkında, uzun bir telgraf aldık. Öyle bir telgraf ki, (Paris) in sabık müddeiummîsini ve meşhur bir polis müfettişini heyecan verici bir cinayet işinde şüpheli bir rol oynar vaziyette göstermektedir. Kariler bu telgrafı 11 inci sayfamızda bulacaklardır.

Ankaraya Halk Trenleri

Devlet Demiryolları İdaresi, isteyenlerin Ankarayı ucuzca görmelerini temin için bir halk treni tertip etmiştir.

Bu posta şimdilik ayda bir defa yapılacak, her ayın ilk perşembe akşamı Haydarpaşadan hareketle ertesi sabah Ankaraya varacaktır. Yolcular cuma günü Ankarada Turing Klüp ve Demiryolları İdaresi memurları tarafından gezdirilecekler, tren o günün akşamı hareket ederek cumartesi sabahı Haydarpaşaya varacaktır. Bu seyahat için yol ücretleri yarı yarıya indirilmiştir. İlk sefer Mayısın üçüncü perşembe günü yapılacaktır.

Birçok tehdit mektupları alan Kiralın metresi Madam Lupesko

Romanyada Derin Bir Rahatsızlık Var

Demir Muhafızlar, Kiralın Metresine Tehdit Mektupları Yağdırıyorlar

Bükreşten İngiliz gazetelerine bildiriliyor: Romanyada, geçenlerde öldürülen Başvekil M. "Duca", nın katlini hatırlatan ve daha büyük bir ihtilale yol açabilecek olan mühim bir sui kast meydana çıkmıştır.

Suikasti hazırlayanlar Yahudi düşmanı olan Demir Muhafızlar gurupudur. Bu grup ekseriyetle zabıtlardan mürekkeptir. Romanya Kiralının sevgilisi Madam «Lupesko» ya tehdit mektupları göndermişlerdir. Ayrıca Kirala gönderilen mektuplarda da, altın saçlı, kara gözlü güzel sevgilisini derhal memleketten uzaklaştırması, aksi takdirde her ikisinin de öldürüleceği bildirilmiştir. Madam «Lupesko» bergün müteaddit tehdit mektupları almaktadır. Kiral bu mektubu alır almaz Madam Lupesko'yu muhafaza altına almıştır. (Devamı 9 uncu sayfada)

"Kiralık Kalp,"

İstanbul maruf ailelerinden birinin kızı olan Melek Hanım; taşrada dolayan bir tulûat kumpanyasına nasıl girmiş, hayatın meçhul ve dikenli yollarında kendini kaybeden bu aile kızı yavaş yavaş nasıl sukut etmişti?

Kadın etisi kemirmekten zevk duyan insanlar ona nasıl akıl ve hayale gelmez tuzaklar kurmuş, onu nasıl uçurumdan uçuruma yuvarlamışlardı?

"Kiralık Kalp,"

Bütün Bunları Size Öğretecektir Bekleyiniz.

İmtiyazlı Şirketlerden Şikâyetiniz Nelerdir?

ŞİKÂYETLERİNİZİ BİZE BİLDİRİNİZ

İmtiyazlı şirketlerden ne şikâyetiniz varsa, bunları gazmak ve bildirmek zamanı gelmiştir. Çünkü Nafia Vekâleti bu şirketlerin mukavelelerini tetkik ile meşguldür. Vekâlet halkın şikâyetlerini nazarı dikkate alarak şirketler hakkında tedbir alabilir. Son Posta size şikâyetlerinizi bildirmek için imkân veriyor. Şikâyetlerinizi bize bildiriniz. Gazetemiz bu şikâyetleri toplayıp tasnif edecek ve müşterek bir istida halinde Nafia Vekâletine ve Büyük Millet Meclisine gönderecektir.

Elektrik Ve Nakliye Ücretleri

Burhan imzasile bir okuyucumuz diyor ki: "Elektrik ve nakliye ücretlerinin tayininde kömür fiyatları esas ittihaz edilmektedir. Kömür fiyatları düştükçe, elektrik ve nakliye ücretlerinin de inmesi lâzımgelir. Halbuki hakikatte bu böyle olmuyor. Çünkü şirketin hesaplarında kömür fiyatları daima aynı şeydir. Vaziyete yakından vakıf (Devamı 9 uncu sayfada)

Zamane Arzusu!

— Bizim kerime günlerdenberi ağzına bir lokma ekme koymuyor; iğne ipliğe döndü!
— Vah vah.. Çok mu hasta?
— Hayır, sinema yıldızı olacağım diye, kendini zayıflık rejimine koydu.

Halkın Sesi

Bu İşi
Yapanlar
Nerede?

Şehir Meclisinde esnaf bankasının vaziyetine ait rapor okunurken herkes galeyana geldi. Banka sermayesinin 400 bin lirası onun bunun elinde kalmış, mevduat mahvolmuş, hülâsa alan kaçmış, kaçan görümemiş. Bu vaziyet karşısında halkın mutaleasına gelince: Salih Bey (Kunduracı Nuruosmaniye Köprübaşı civarında) — Şehir Meclisinde evvelki gün hararetle müzakere olmuş. Belediyenin hissedar olduğu Esnaf bankası iflâs vaziyetine düşmüş. Belediyenin dört yüz bin lirası da mahvolmuş. Esasen ben senelerden beri ismi müsemmasına uymayan bu bankadan bir şey anlamıyordum. Esnaf Bankası adını taşıyan bu müessesenin bir esnafa on paralık kredi açtığı ve yardım yaptığı yoktu. Belediye bir taraftan parasızlıktan şikâyet ederken diğer taraftan halktan topladığı (400) bin liranın deve yapılmasına göz yummuştur. Mes'ûlelerinin bulunmasını ve cezalandırılmasını isteriz.

Osman Bey (Sirkeci Yeni İstanbul hanı) — Bir bankanın, bir ticarethanenin iflâs etmesini kabul ederim. Ticaret te zararda kârın ortağıdır. Fakat belediyenin hissedar olduğu ve müesseli bulunduğu bir bankanın servetinin sıfıra inmesini bir türlü aklım almıyor. Esnaf bankasının şimdi üç, dört bin lirası kalmış. Sigorta komisyonculuğu yaparmış. Aliye, Veliye, Hayıma, Mişona (400) bin lira kaptırmış. Bu paraları bu suretle dolandırırken belediyenin müesseli neden harekete geçmemiş? Ben bu hikâyeden hiçbir şey anlamadım.

Hakkı Bey (Divanyolu Fazlıpaşa caddesi 25) — Esnaf bankasının vaziyeti Şehir Meclisinde görüşülürken İstanbul'da bir Staviski meselesi çıktı denilmiş. Bu, ağır bir ithamdır. Esnaf bankası bu ithama cevap vermemelidir. Fransızlar Staviski rezalelerini yapanları tecziyeye hazırlıyorlar. Eğer hakikaten esnaf bankası da yağmaya uğramışsa tetkik edelim ve mes'ûllerini bularak elâleme karşı adaletin pençesine teslim edelim.

Esrar Bulundu

Horhor caddesinde Bağtiyar Hanım isminde bir kadının evinde bir miktar esrar ile eroin, Sultanahmet yangın yerinde bir bodrumda oturan sabıkalı İsmail ile Ateş Mehmette esrar kabak ve kama bulunarak yakalanmışlardır.

Bir İşe Yaramadı

Mezbehada etten alınan resmin kilo üzerinden alınması için celbedilen otomatik kantarın bir işe yaramadığı anlaşıldığından, belediye makinenin fabrikasını protesto etmeğe karar vermiştir. Mukavelenameye istinaden belediye makinenin tamirini veya bir makine getirilmesini isteyecektir.

DAHİLİ HABERLER

Rüşvet Suçluları Mevkuf!

İkisi De Hâkim Önünde Sorguya
Çekilip Tevkif Kararı Aldılar

Dün beşinci müstantiklik kâtiplerinden Emin Beyle sivil bir arkadaşının rüşvet alırken cürümüş halinde yakalandıklarını yazmıştık. Hâdisenin tahkikine memur edilen müddeiummülük birinci tetkik şefi Sabri Bey dün saat dörde kadar tahkikatını bitirmiş ve suçlular Sultanahmet birinci sulh ceza mahkemesine verilmiştir. Suçlular dün saat dört buçukta birinci sulh hâkimi Reşit beyin huzuruna çıkarıldılar. Rüşvete tevassut etmekle suçlu olan emlak komisyoncusu Mustafa Bey hâdiseyi şöyle anlattı:

— Cumartesi günü Tapudan dönüyordum. Yeni pcstanenin merdiven başında Emin Beye rastladım. Şurada Ankara lokantasında Kerim Bey vardır. Bir defa orada mı, sor da gel, dedi. Ben gittim. Kerim Bey orada idi. Emin Beyle beraber oraya girdik bir rakı masası başına oturduk. Rakı içiyorduk. Emin Bey Kerim Beyle bir köşede görüşüyorlardı. Çıkarken Kerim Bey bana, yarın buraya uğra, Emin Beye para göndereceğim dedi. Ben de evvelisi gün oraya saat 4 buçukta uğradım. Bana 75 lira verdi. Kapıdan çıkarken de müddeiummülük

Bey ve polisler beni yakaladılar, benim hiçbir şeyden haberim yoktur.

Bundan sonra Emin B. sorulan suallere şöyle cevap verdi:

— Gümrük memurlarından Fevzi Beyin beşinci müstantiklikte bir işi vardı. Evrak tekemmül etmiş ve iddianame de kendisine tebliğ edilmişti. Bu hale gelen bir evrak üzerinde benim bir tesirim olamazdı. İşe irtifa mahiyeti veriliyor. Beni evvelisi gün Mustafa B. Kerim Beyin lokantasına götürdü, fakat kendisine para meselesini konuşmadım.

Bundan sonra hâkim Reşit B. dedi ki:

— Evrakın mahiyetine göre sizi serbest bırakamayacağım. Tevkif ediyorum.

Ve jandarmalar her ikisini de tevkifhaneye götürdüler.

Haber aldığımız göre evvelisi gün müddeiummülük bir rüşvet talebi daha ihbar edilmiştir. Müddeiummülük cürümüş tertibatını almış, fakat alâkadarlar muayyen zamanda gelmedikleri için ihbar tabakkuk etmemiştir.

Türk Kültürü

Musevî Vatandaşlarımız
Bir Beyanname Neşrettiler

Şehrimizde Musevî vatandaşlarımız tarafından tesis edilen Türk Kültür Birliği, birkaç gün evvel bir beyanname neşrederek, bütün Musevî vatandaşlara dağıtmıştır. Bu beyannameye esas olarak Türk dilinin kullandırılması, Türk kültür ve mefkûresinin benimsemesi tavsiye edilmektedir. Beyannameye memleketin dilini kullanmak, türkçe okuyup yazmak bir borç olduğu kaydedildikten sonra deniliyor ki:

"Türkçe bilmeyen, Türk diline konuşmayan kimse kalmamalıdır. Evlerimizde, çarşılarında, işlerimizde, sokaklarda, vapur, tramvay, tren vesair umumî yerlerde hep türkçe konuşalım ve bu vazifeyi her vakit birbirimize hatırlatalım.."

24 Saatin
Hâdiseleri

Ayvansarayda Kâmil ustanın fırınında çirak Osman fırına odun atmakta iken alevlerin tesirile vücudünün muhtelif yerlerinden feci surette yanmıştır.

* Kasımpaşada Bahriye caddesinde 122 numaralı leblebici dükkânında yatıp kalkan Mustafa uykuda yatmakta olduğu kerevetten düşerek başından ve muhtelif yerlerinden ağır surette yaralanmıştır.

Dünya Güzelleri
Evlenmek
İsteyen Bir Adam!

Dün elinde baston, başı fôtr şapkalı bir adam Müddeiummülük müracaat etti. Elinde dünya güzellerine ait bir yağın resim ve birçok mektuplar da vardı. Evvelâ pek ciddi bir tavırla şikâyetini anlatmaya başladı:

Mehmet B.

— Pendeniz Tüccar zade Çankırılı Mehmedim. Müddeiummülük, Bey bu dünya güzeli yok mu.. Tam (500) bin liramı mahvetti. Evlenecektik. Bugün yarın, diye atıştırıyorlar. Diğer güzellerden de tamam on adedi benim talibim. Fakat ben muvafakat etmiyorum.

Sözler ilerleyince müracaatçının vaziyeti daha iyi anlaşıldı. Tüccar zade Mehmet Beye şuradan buradan güzelleri nisbet edilerek gönderilen mektuplardan bazıları şöyle başlıyordu:

"Tende canım, konce d.hanım sevgili Mehmetçğim.."

Mehmet Bey, Müddeiummülük Bey rica ederim dört satırlık bir müzekkere yazınız da şu bizim nikâh kıyılınsın, diyordu. Tabii Mehmet Bey münasip bir şekilde Müddeiummülükten uzaklaştırıldı.

Faizciler

Yeni Kanundan Sonra
İşlerine Kesat Gelmiş!

Son günlerde teşkil edilmiş faizcilerden bir kısmı Ticaret Müdürlüğüne müracaat ederek faizcilikten çekileceklerini bildirmişlerdir. Bunların ifadelerine göre; kanunen yüzde on ikiden fazla faiz alamadıkları için bu meslek geçinecek kadar kâr bırakmamakta imiş.. Ticaret Müdürlüğü faizcilikten çekilenler için muayyen bir müddet tayin ederek, kendisine alâkadar olanları haberdar etmektedir.

Japon Filosu Limanımızdan
Ayrıldı

Birkaç gündünberi şehrimizde misafir bulunan Japon filosu dün öğleden sonra saat 16 da Pireye hareket etmiştir. Filo birkaç gün Pire'de kaldıktan sonra Napoliye gidecektir.

Kooperatifler
Toplantısı

Şehrimizdeki istihlâk kooperatifleri müessellileri dün belediyede reis muavini Hâmit Beyin riyasetinde toplanmıştır. Dünkü toplantıda istihlâh kooperatiflerine alınan iptidai maddelerin daha ucuza mal edilmesi için, satın alma işlerinde müşterek harekete karar verilmiştir. Bu karara belediye memurinin, liman, fesane, Bakırköy, Hereke kooperatifleri iştirak etmektedirler.

Günün Tarihi

Şark Vilâyetleri
mizde Teftişler

Siirt, 16 — Dün Birinci Umur Müfettiş Hilmi Bey, resmî müesseseleri gezmiştir. Gece Zabitan Yurduna büyük bir ziyafet verilmiş ve Hall evinde bir müsamerâ tertip olunmuştur.

Hilmi Bey bugün Bitlise harekete etmiştir. Yolda yeni yapılan 54 metrelik beton köprünün lüyük bir kalabalık muvacehesinde resmî konuşma yapılmıştır.

Muğlada Tütüncülük

Muğla 16 — Bu sene kıyın gidetine rağmen ihtiyat tütün fidanları yetiştirilmiş ve bu suretle mübüt miktarda tütün fidanı elde edilmiştir. Bu sebeple dikme amelîyatı erken başlamış ve faaliyetleri devam etmektedir.

Yunus Emre İhtifali

Samsun, 16 — Bu gece Halkevinde Yunus Emre gecesi ihtifali yapıldı. Merasime Maarif Müdürünün, Yunus Emre'yi tanıtan hitabesi ile başlandı.

Türk Musikisi

Zeki Beyin Konseri Moskova'da Çok Beğenildi

Moskova, 16 — Dün Ankara musikî muallim mektebi müdürü Zeki ve Ekrem Beyler, Moskova radyo tiyatrosunda ilk konserlerini vermişlerdir. Halk, Türk musikî kültürünün mübüt bir surette inkişaf etmiş olduğunu gösteren musikîinasları hararetle alkışlamıştır.

Elçimizin Tebriki

Moskova, 16 — Mârkiye sefir Hüseyin Ragıp Bey, Çelyuskin kazazedelerinin kurtarılmasında dolayı M. Litvinof'a bir tebrikname göndermiştir.

23 Nisan Hazırlığı

Muğla, 16 — 23 Nisan çocuk bayramı hazırlıklarına devam edilmektedir. Dolgun bir program hazırlanmıştır.

Tütün Alımı

Sinop, 16 — Sinop'ta ve Gerze'de inhisar idaresi, tütün mübayaasına başlamıştır. Bıçak tütünlere kilosu 50-100 kuruş arasındadır.

Diyarbakır Belediyesinin
Güzel Bir Kararı

Diyarbakır 16 — Belediye Meclisi Gazi Hz.'nin bir heykelini dikirtmeye ve gelecek sene 5 nisanda açılmasını alkışlarla karar vermiştir.

Diyarbakır Hattı

Diyarbakır 16 — Ticaret Odası kongresinde, tren hattının bir an evvel Diyarbakıra ulaşması hakkında Millet Meclisinin verdiği karar münasebetiyle yüksek makamlara tazim telgrafları çekilmiştir.

Mersinde
Ekim Bereketi

Mersin, 16 — Yapılan tahminlere göre hububat ekimi bu yıl geçen yıldan bir misli ve pamuk ekimi 3 misli fazladır. Pamuk fidanlarının bitme vaziyeti yağın yağmurlar dolayısıyla çok iyidir. Bu sene bereketli bir mahsul elde edileceği tahmin edilmektedir.

Son Posta'nın Resimli Hikâyesi:

Pazar Ola Hasan Bey Diyor Ki:

ALT SALONDA
SİGARA İÇİLMEZ.

CAN KURTARANLAR
KANEPELERİN
ALTINDADIR.

— Vapurların duvarlarındaki levhalara dikkat ettin mi, Hasan Bey?

... Haydi diyelim ki bunlar yolcuları ikaz için konulmuş.

... Lüzumlu şeylerdir.. fakat.

... Aynaların ne münasebeti vardır onu bilmiyorum..

Hasan B. — O da kadın yolcular için konulmuş "Yüzünüzü maskara gibi boyamayınız" levhasıdır.

Hergün

Eski İtilâf
Yine
Canlanıyor

Son zamanlara kadar İngilterenin Avrupa siyaseti mübhemdi. Ne Almanya meselesinde, ne küçük itilâf anlaşmasında, ne silâhlı bırakma işinde, ne de umumiyetle Avrupa siyasetinde İngilterenin noktalarını anlaşılıyordu.

Nihayet son günlerde İngiliz siyaseti aydınlanmaya ve vuzuh kespetimeye başladı. Buna da, son zamanlarda İngilterenin tayyare hücumları hakkında edindiği fikir sebep oldu. İngiliz donanması, tayyarelerle birlikte muhtelif manevralar yaptı. Bu manevralar neticesinde hava kuvvetlerinin donanmaya faik olduğu sabit oldu. Demek ki bir harp vukuunda İngiltere Avrupadan gelecek bir hava hücumu karşısında tehlikeye maruz bulunuyordu. İşte bu tehlike İngiltereyi siyasetinde vazih olma mecbur etti.

İngilterenin silâhsızlanma konferansına verdiği son teklifi bu siyaseti açıkça göstermektedir. İngiltere hava bombardımanlarının menîni ve Avrupanın garbinde bitaraf bir muntaka tesisini teklif etmektedir. Bu teklif onu sarahaten Fransanın yanına koymaktadır.

Fransa ötedenberi, bütün muahedelerde, silâhlı bırakma konferanslarında selâmetinin teminat altına alınmasını istemiştir. Bu defa İngiltereye de aynı teklifi yapmıştır. Şimdi de İngiltere, Fransa gibi kendisinin hava hücumlarına karşı temin edilmesini istemektedir.

Bu iki iddia, iki devleti birbirinin kucağına atmaktadır. Bugün Avrupanın en yüksek hava kuvveti Fransadır. İngiltereyi, herhangi bir taraftan gelecek, hava hücumlarına karşı koruyabilecek devlet ancak odur. Diğer taraftan Fransayı da Almanya veya diğer bir devlet tarafından vaki olacak hücumlara karşı İngiltere temin edebilir. Şu halde Fransa ile İngilterenin siyaseti bu defa birleşiyor demektir.

Bu düşünce iledir ki Fransa, İngiltereye harpten evvelki siyasi ve askeri itilâfı teccidini teklif etmiştir. İngiltere de bu teklife pek lakayt kalmamıştır. Çünkü nasıl Fransa on sene sonraki Almanyayı düşünerek teminat istiyorsa, İngiltere de on sene sonraki Alman tayyare kuvvetlerini düşünerek teminat aramaktadır. Londra cihan harbinde maruz kaldığı hava hücumunu henüz unutmuş değildir. Hatta bir ara İngiltere Almanyanın hava kuvvetleri hakkındaki düşüncesini anlamak istemiş ve Almanya dünyanın en büyük hava kuvvetlerine sahip olmağa karar verdiği ni bildirmiştir. Bunun üzerinedir ki Avam kamarasında İngilterenin pek yakında muazzam bir hava kuvveti vücutte getireceği mevzu bahis olmuştur.

İşte şimdi Canevrede başlıyan yeni silâhsızlanma müzakereleri karşısında Avrupanın vaziyeti, İngiltere ile Fransanın kararına bağlıdır. İngiltere ile Fransanın el ele vermesi, bütün Avrupa, hattâ cihan siyasetinde mühim akisler yapacaktır.

İsveç Veliâhtı

İsveç Veliâhtı Prens Güstave Adolphe'in Gazi Hz. ni ziyaret etmek üzere sonbaharda Ankaraya geleceği haber verilmektedir.

Orman İhtisas Mektebi

Ankara, 17 (Hususi) — Ziraat Vekâleti bir Orman İhtisas Mektebi tesisine karar vermiştir.

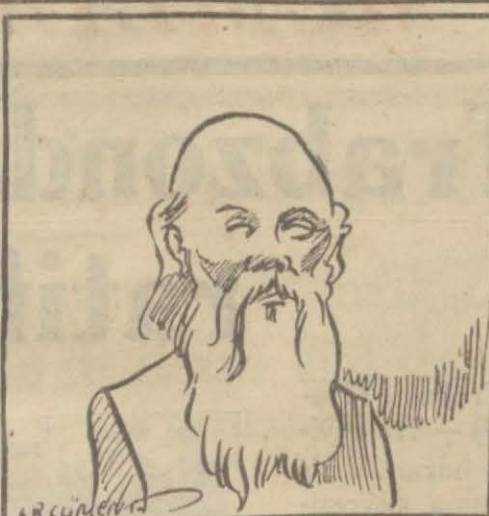
Resimli Makale

Fenâlığı unutmaya çalışınız. Fakat iyiliği asla unutmayınız, bir çocuğun nankörlüğü yılanın ısırmasından daha müessirdir. Scheackspere

Parlak bir hayatın dagdağalı bir saatti şöhretsiz bir asra bedeldir. Napoleon

Başını yukarı kaldırmıyan yalnız yerdeki şeyleri görür. Semaya doğru yükselmeyen fikir yerde sürünmeye mahkumdur. Sokrat

SON TELGRAF HABERLERİ

Reisicümhur Hz. Ankaraya Avdet Buyurdular

Ankara, 16 (A. A.) — Reisicümhur Hz. bu gece saat 1,15 te şehrimize muvasalat buyurmuşlardır. Müşarünileyh Hz. B. M. Meclisi Reisi Kâzım, Başvekil İsmet Paşalar Hazeratı ile Vekiller, Vali ve birçok zevat tarafından karşılanmışlardır.

Tavşanlı Ve Kütahya'da
Kütahya 16 (A. A.) — Bu sabah Balıkesir'den hareket eden Gazi Hz. yollarda halkın coşkun tezahürleri arasında saat 14,50 de Tavşanlı'ya ve 16 da vilâyet hududuna muvasalat ettiler. Hudutta Vali Beyin riyasetindeki heyet Gazi Hz. ni karşıladı.

Tavşanlı'da ve Kütahya'da büyük kurtarıcının teşrifleri müjdesi yüksek bir heyecan uyanırdı. Kadın erkek bütün halk bir sevinç çağlıyanı halinde İstasyona aktı. Büyük meydan akın akın gelenlerle hıncahınç doldu. Gazi Hz. istasyonda 20 dakika kaldıktan sonra Eskişehir'e doğru seyahatlerine devam buyurdular.

Eskişehirde
Eskişehir, 16 (A. A.) — Reisi-

cümhur Hz. bugün saat 18-10da şehrimizi teşrif ettiler. Büyük reisin Eskişehirde bir müddet kalacaklarını duyan halk daha öğle üzeri İstasyon meydanını doldurmuştu. Caddeler, evler her taraf bayraklarla süslenmişti.

Sevgili halaskâra muştak ve mutchassir olan on bine yakın bir halk kitlesinin coşkun tezahüratı arasında tren gara girdi. Halk, şehir'e İstasyon arasında geniş ve uzun caddeyi baştan başa doldurmuştu. Büyük misafiri havada tayyareler selâmlıyor, bütün fabrikaların, lokomotiflerin, otomobillerin düdüklüğü çalıyor ve binlerce ağızdan kopan "Yaşa Gazi," sesleri ufaklara dağılıyordu. Sevgili misafirimiz, güler bir yüzle vagonlarından çıkarak halkı selâmladılar. Kolordu kumandanı, vali, fırka ve belediye reisleri ve diğer zevatın ellerini sıktıktan sonra halkın arasına karıştılar. Bu dakikada çok ulvi ve heyecan verici bir manzara canlandı.

İhtiyar kadınlar, genç köylü-

ler, mektep talebeleri, büyük rehberlerini sevgiden ve perestîştan kurulmuş bir kalp gibi sarmışlardı. Bunlar kendi Gazilerini kucaklamak, doya doya görmek aşkile çırpıyorlardı. Milletın babası milletın arasında dakikalarca vecd ve şefkatle gezindi. Ve sonra vagonlarına avdet buyurdular. Katarın dört tarafını saran coşkun bir halk kitlesini vagonlarının sahanlığından selâmladı.

Vali, Kumandan, Fırka ve Belediye reislerini, şeker fabrikası müdürünü vagonlarına kabul buyurarak itifatta bulundular.

Tren, saat 19 da hareket etti. Halk dağılmamış, heyecan sönmemiş, hasret dinmemişti. Katarın hareketile beraber muazzam bir kütle yekpare bir iman ve ülkü timsali halinde eller ileri uzatılmış kalpler bir tek sevgiye bağlanmış, dakikalarca rayların üzerinde yürüyerek büyük rehberinin yolundan gitti. Bu kısa, fakat çok şerefli misafiriğin doğurduğu sevinç hâlâ devam etmektedir.

Tütün Kongresinin Mühim Kararları

Ankara 17 (Hususi) — Tütüncüler kongresinin dünkü ikinci içtimanda murahhaslardan raporları basılmamış olanlar raporlarını okumuşlardır. Bunların bir kısmı takdir ve memnuniyetle karşılanmıştır.

Müteakibân encümenlerin iskarta ve iskonto ihtilâflarını bertaraf edecek tedbirleri göstermek hususundaki vazifelerini kolaylaştırmak üzere muhtelif muntakalar murahhasları tarafından kısaca malûmat verilmiştir.

İskonto ve iskarta meselesini tetkik eden birinci encümenin müzakereleri çok hararetle olmuş ve neticede altı maddelik bir teklif kabul edilmiştir.

Bu maddelere göre tütün ancak denk halinde satılabilecek, dizi, demet, kalıp halinde tütün satışı yapılamıyacaktır.

Yine aynı maddelerle çiftçinin denklere nasıl hazırlıyacağı, bütün memlekette çiftçi ile alıcı arasındaki aham satımlarda yalnız kongrece kabul edilecek mukavele esaslarının cari olacağı, maamafih bu esasları ihlâl etmemek şartile mukavelelere hususi ahkâm konabileceği, çiftçi ile alıcı arasında alım, satımdan doğacak ihtilâfların ticaret odaları ve oda bulunmayan yerlerde Belediye ile alıcı ve satıcı tarafından seçilecek yeminli ve tütünden

anhyabilecek bir hakemden mürekkep bir habem heyeti tarafından halledileceği, bu heyetin kararına razı olmayın tarafın en yakın Sulh Mahkemesi reisinin reisliği altında toplanacak diğer bir hakem heyetinin teşkilini isteyebileceği bu son heyetin kararlarının kat'i olacağı, hakem kararı olmaksızın iskonto-iskarta veya diğer namlarla fiat veya siklet tenzilinın dara ve su çürüğünden mütevellit tenzilât müstesna olmak üzere memnu olduğu, hilâfına hareket edenlerin tenzil ettikleri miktarın 10 misli para cezasına tabi tutulacakları kabul edilmiştir.

İSTER İNAN İSTER İNANMA!

926 senesinde Belediye, esnafa yardımı olur diye, bir Esnaf Bankası düşünmüş ve ilk sermaye olarak (200) bin lira vermek suretile bankanın teessüsüne yardım da etmişti.

Bankanın (500) bin lira kadar sermayesi vardı.

Bir müddettenberi bankanın vaziyeti hakkında Şehir Meclisince yapılan tetkikat hayrete şayan neticeler vermiştir. Tetkik heyetinin verdiği raporda deniliyor ki:

"400,502 lira mevduat kâmilan mahvolmuştur. Ban-

ka parasını teminat almaksızın sağa sola dağıtmıştır: Müflis Süt Şirketine 28 bin, piyangocu Acem İsmail Efendiye 28 bin, heykeltraş Kenan Beye 28 bin, daktilo makineleri müteahhidi M. Vofa 90 bin, M. Frerera 25 bin, piyango işine 96 bin lira verilmiş, ve bu paraların hiçbirini tahsil edilmemiştir."

Asıl hayret edilecek nokta bu işler olalı beş altı sene geçmiştir. Bankada Belediye büyük hissedardır. Öyle olduğu halde bu esrar şimdiye kadar meydana çıkmamıştır.

İSTER İNAN İSTER İNANMA!

Sözün Kıyası

Münderecatımızın çokluğundan dercedilememiştir.

M. Yevtiç Bu Akşam Ankaraya Hareket Ediyor

Yugoslavya Hariciye Nazırı M. Yevtiç'in istikbali münasebetile Sirkeci İstasyonu Türk ve Yugoslav bayrakları ile süslenmiş, mülki ve askeri erkân ile şehrimiz Yugoslav ko'onisi misafirimizi karşılamak üzere İstasyona gelmişlerdi.

M. Yevtiç bugün akşama kadar şehrimizde kalacak, Perapalas otelinde istirahat ettikten sonra bazı ziyaretler kabul edecek ve Ankara trenine takılacak hususi bir vagonla bu akşam Ankaraya hareket edecektir.

Edirnedan Geçerken

Edirne 16 (Telefonla) — Yugoslavya Hariciye Nazırı M. Yevtiç bu akşam saat 22,35 te şehrimizden geçmiş, İstasyonda Hariciye Hususi Kalem Müdürü Refik Âmir Beyle Yugoslavya'nın Ankara Elçisi ve Edirne Valisi tarafından karşılanmıştır.

M. Yevtiç müstakbilinle on dakika kadar vagonunda konuşarak 22-50de İstanbula hareket etmiştir.

Ankarada Hazırlık

Ankara, 17 (Hususi) — Yarın Ankaraya vasil olacak olan Yugoslav Hariciye Nazırı M. Yevtiç'in istikbali için hararetle hazırlıklar vardır. Misafirimiz şerefine muhtelif ziyafetler verilecektir.

M. Yevtiç Ankarada 3 gün kalacak, Reisicümhur Hz. tarafından kabul edilecektir. Dost devletin Hariciye nazırı burada Balkan sulhunun bir kat daha takviyesi etrafındaki esaslar üzerinde görüşmeler yapacaktır.

İnsull Meselesi

Ankara 17 (Hususi) — Millet Meclisinin dünkü içtimanda Adliye Vekili Saraçoğlu Şükrü Bey Kocaali mebusu Sırrı Beyin müflis banker İnsull hakkındaki takririne cevap vererek banker hakkındaki hükmün temyiz mahkemesi tarafından kabiliyeti temyiziyesi olmadığına karar verildikten sonra cumartesi günü Amerika Hükümetine teslim edildiğini bildirmiş ve bu mesele etrafında buyanatta bulunurken: "Mücrimlerin burayı penah ve melce ittihaz edemeyecekleri kanaatinin dünyaya yerleştiğini görüyorum," demiştir.

Bundan sonra tütün ve tütün inhisarı kanun lâyihasının muhtelit bir encümen tarafından tetkikine karar verilmiş, umumî hıfzıssıhha kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesine dair olan lâyiha kabul edilmiştir.

Ergani Tahvillerinin İkramiyeleri

İkramiyeli ve yüzde 5 faizli Ergani istikrazının ikramiye ve amorti keşidesi dün Ankadada Cumhuriyet Merkez Bankasında Maliye Vekâleti, Cumhuriyet Merkez Bankası murahhaslarıle noter ve diğer bankalar mümessilleri huzurunda yapılmıştır. 152613 numaraya 30.000, 92169 numaraya 15.000 157052, 156944, 8776 numaralara 3.000; 7496, 166696, 45721, 88022 196930 190128 numaralara 9092ar lira ikramiye isabet etmiştir. Ayrıca 289 adet numaraya 120 şer lirahik ikramiye ve 4200 adet numaraya da amorti düşmüştür.

Memleket Manzarası

Mühim
Bir Teşebbüs

Sakarya, (Hususi) — Sakarya nehrinin Söğüt kazası dahilinden geçtiği vadide Gemici köyünden Laçın köyüne kadar 90 kilometrelik bir sahada 15000 hektarlık 26 köy arazisini sulamak üzere eski Viyana maslahatgüzarlarından Ziya Paşa oğlu Fatih Bey tarafından mühim bir teşebbüs yapılmaktadır. Fatih Bey bu iş için 1327 senesinde bir İngiliz şirketi ile anlaşmış ve İngiliz mühendisleri gelerek mahallinde tetkikat yapmışlar, toprağı tahlil ve projeleri tanzim etmişlerdir. Fakat araya harp'erin girmesi dolayısıyla fiil sahasına geçilememiştir. 1925 senesinde Amerikalı sermayedarlar bu mesele ile alakadar olmuşlar ve mühendisler gelerek tetkikat yapmışlarsa da bazı maniler zuhur ederek uyulmamıştır. Bundan sonra 927 de İtalyan mühendisleri getirilmiş, bunlar yaptıkları tetkikatta eski projeyi muvafık bulmuş ve buna ilâveten Sakaryanın Karaviran köyü yanında aktığı dar yatağa yapılacak tesisatla Sakaryadan muazzam bir elektrik kuvvetinin elde edilebileceğini, elektriğin kilovatının 24 paraya mal olacağını ve bu elektrikle Eskişehir, Bilecik ve hatta Geyveye kadar elektrik verileceği neticesine varmışlardır. Nihayet İsviçreli sermayedarlarla anlaşmış ve hemen faaliyete geçilmek üzere imtiyazın tevdidi için müracaat edilmiştir.

Bu vadinin yapılan tablillerde kuvve inbatiesinin çok yüksek olduğu anlaşıldığı gibi iklim itibarıyla memaliki harre nebatının bile yetişmesine müsait olduğu tesbit edilmiştir. Burada köyler sık ve nüfus kesiftir.

Ziraat iptidai olduğu halde toprağın verimi yine çoktur. Toprak çok kıymetlidir. Meselâ dört sene evvel bir evlek bahçe 400 altın liraya satılmış. Ahali turfanda sebze ve meyvacılık yaptıkları gibi pamuk ve yer fıstığı da yetiştirmektedirler. Bağcılıkta inkişaf etmektedir. İngilizler tarafından Mançisterde yapılan tecrübelerde bura pamuklarının elyaf ve renk itibarıyla çok yüksek olduğu ve bilhassa ıslah edilirse bütün dünya pamuklarından daha kıymetli olacağı anlaşılmıştır. Yer fıstığı da (Amerika fıstığı) çok verimlidir, 1 e 100 vermektedir. İmtiyaz tevdit edilir edilmez işlere başlanacaktır.

15000 hektarlık arazi nehirde ve kısmen de arteziyenlerden istifade edileceği gibi elektriğin ziraat tatbiki de yapılacaktır. Bu suretle sulanan arazide pamuk cinsi ıslah edilecek ve şimdi çok az olarak istihsal edilen pamuk miktarı 5 milyon kiloya yükselecektir. Bundan başka yer fıstığı, susam, soya, kendi ve kenevir gibi iptidai sanayi maddeleri de yetiştirilecektir. Ayrıca turfanda sebzeçiliğe ve konserveliğe de ehemmiyet verilecek, binnetice sanayi ziraiye tesis edilmiş olacaktır.

Diyaribekir Elektrifi

Diyaribekir (Hususi) — Ankara'ya giden Belediye Reisi Eşref Bey şehirdeki elektrik tesisatının tevsi için Belediyeler Bankasından 150 bin lira istikraz yapılmasına mezuhiyet almaya muvafak olmuştur.

MEMLEKET HABERLERİ

Trabzonda: Halkevi Kooperatif Çalışmaları

Trabzon (Hususi) — Halkevimiz hararetle bir çalışma devresine girdi. Evin dokuz komitesi, kendi sahalarında ayrı ayrı çalışkanlık gösteriyorlar. Komiteler yeni sene için programlarını tesbit etmiş bulunuyorlar. Programları şöyle hulâsa edebiliriz:

1 — Köylünün irşat ve tenviri için en uzak köylere kadar seyyar muallimler gönderilmesi, köylüler için neşriyat yapmak, köylere aile seyahatleri tertip etmek ve köy kadrlarımıza yeni kanunları anlatmak, hasta köylülerle çok yakından alakadar olmak.

2 — Spor hareketlerinin canlandırılması, deniz, açık hava ve kır sporlarına ehemmiyet vermek, bir jimnastik salonu açmak.

3 — Alafranga musikiye fazla ehemmiyet vermek, bandoyu ıslah etmek, halk konserleri tertip etmek, temmuz içinde de bir resim sergisi vücut getirmek.

4 — Ev muayenehanesinde hastaların muayenesine uğraşmak, parasız ilaç temin etmek, fakir mekteplilere yardım, dilencililiği kaldırmak.

Tarih, dil, temsil, kütüphane ve halk dersaneleri komiteleri de

Trabzon köylerinde Kooperatif seçmelerinden bir görünüş

Trabzonda Halkevi Reisi Osman Cudi B.

on yedi ziraat kredisi kooperatifi vardır ve hepsi de çalışmaktadır. Bu kooperatifler 932 senesinde 99 köye şamil olmak üzere 2413 ortağa sahip olup sermayeleri yekûnu 560 bin lirayı geçiyordu. Fakat bu yıl daha geniş bir çalışma yolundan yürünmektedir. Bilhassa köylü ile temasa ehemmiyet veriliyor.

Geçenlerde müddetleri hitam bulan bazı kooperatif meclisi idareleri intihapları için Ziraat Ban-

zengin ve dolgun birer program hazırlamışlar ve hep birlikte faaliyete geçmişlerdir.

Kooperatifçilik: Vilâyet dahilinde on ikisi Trabzonda, ikisi Akçabatta, ikisi Vakfıkebirde ve biri de Of'da olmak üzere

kas ikinci müdürü Ali Haydar, Arsen Kooperatif Reisi Osman Cudi ve banka muamelât şefi beylerle Kooperatif Muhasipleri Eirliği azalarından müteşekkil bir heyet kooperatif merkezlerine giderek yapılan intihaplarda bulunmuşlardır. Fındık alım satımı üzerinde çok büyük rol oynayan ve kuruluşlarla memleketi hayırlı işler başaran kooperatifler köylüyü şehirli ile temasa, intihap usulüne, söz alma ve söyleme şekillerine alıştırmak hususunda büyük faydaları dokunuyor.

Belediye Meclisinde: Belediye Meclisi perşembe gününden itibaren toplanarak 934 bütçesinin varidat kısmını müzakereye başlamıştır. Bazı varidatın artması hakkındaki takrirler üzerine tetkikat icrası için geleceğe tehir edilen Meclis perşembe günü içtima ederek, Belediye hududu dahilinde kabul edilen tarifeye göre gazın beher kilosundan 20 para, benzin vesairenin beher kilosundan bir kuruş, bakıra ve mazotun beher kilosundan iki kuruş, sanayi ve tababette kullanılan ispirtonun beher kilosundan yirmi kuruş resim alınmasına karar vermiştir.

Diyaribekir
San'at
Mektebinde

Diyaribekir (Hususi) — Şehrimizdeki San'atler mektebinde

Yukarıda: Mektebin müdürü Halil, Aşağıda: Müdürü Müdüri Zeki B. ler

atelyelerin genişletilmesine, noksanlarının da tamamlanmasına başlanılmıştır. Mektep Müdürü Halil Bey bu işlerle bizzat alakadar ve meşgul olarak bu san'at yuvasının mükemmel bir vaziyete girmesini temin etmek gayretindedir. Tesviye, torna ve marangoz atelyeleri için 16 bin lira kadar harcayacak, binaya ait diğer bazı eksikler de tamamlanacaktır. Atelyelerde talebelere gösterilecek ders âletlerinin mühim olanları şimdiden tedarik edilmiştir. Ayrıca mektep ile sur arasındaki kayalık arazi de temizletirilerek mektebe gayet güzel bir bahçe temin edilmiştir. Talebeler bu bahçede spor ve diğer eğlenceli oyunlarla iyi vakitler geçiriyorlar.

Köylülerin Kurduğu Mektep

Nazillide Hacıbeyler köyünde yeni kurulan mektebin temel atma merasimine ait görünüşler

Nazilli (Hususi) — Gazetemizin köycülük tetkikleri meyânında muhtelif zamanlarda iktisadi ve içtimai vaziyetinden, mektep faaliyetlerinden bahsettiğim ve son mektubumla da iki köy tarafından yeni bir mektep yapılmasına karar verildiğini bildirdiğim (Hacıbeyli) köyünde bu cuma nihayet yeni mektebin temel atma merasimi canlı bir şenlikle yapıldı. Köy mektebinin enerjik mesaisi ve muhtarın gayretile az zamanda malzemesi hazırlanan ve esasları kurulan yeni mektep binasının temel atma merasimine Hacıbeyli, Duvası, Bereketli, Hamzalı, Aslanlı köylüleri kadın ve erkek iştirak etmişlerdir.

Nazilliden kaymakam İhsan, ceza hakimi Lâtfi, Halk furkası

reisi Ulvi Beylerle maarif, adliye ve belediye erkânı ve halktan müteşekkil kalabalık bir gurup Halkevi bandosile birlikte otomobillerle köye gelmişlerdir. Bando milli marşlar çalarken köylü etrafı doldurdu. Misafirlere ayrılar; incir, üzüm ve ceviz gibi yerli mahsuller ikram edildi. Maarif memuru Ahmet Beyin, köy mektebi talebesinin heyecanlı nutuk ve manzumelerinden sonra kurban kesildi. Ve ilk temel atıldı. Bunu müteakip Halk Furkası tarafından köyde bayrak çekme marasimi ifa edildi.

(Yeni Hacıbeyli) köyü tren yolu üzerinde yerleşirken kıymetli bir mektebin de burada kurulması göğüsleri sevinç ve iftiharla kabartıyor.

Ev Doktoru

Yorgunluk

Bahsin' umumîliğine ve hâlıkâdar edebileceğine nazaran, demiryolları mecmuasından çıkan tıbbî bir makaleden bahsediyorum:

Yorgunluk nedir?

"Yorgunluk vücudü sıhhat tutan tamessül ve müzadı tetrisül edilen vazifelerin ahengi Yorgunluk bu ahengin bozulmasıdır. Çalışmak; et ve sinir hücrelerini yorarak onlara çok verdirir. Bu firereler, böbrek, bağırsaklar, deri gibi vücut zararlı şeyleri dışarı atmak ve fesini gören avadanlıklar vücutta tasile vücuttan çıkar. Bu avadanlıklar sağlam olursa yorgunluk duyulmaz. Fakat bu firereler çok defa etler ve hücreler için birikir, dışarı atılamazlar ve halde etlerin hareketlerini hücrelerin çalışma kuvvetlerini azaltır ve kana karışarak, kanın ce yanına tâbi olurlar ve tesirler gösterirler. Muhakkaktır ki, yorgunluk çok yorgun düşmesi beyin çalışmamasına sebep olur.

Bu firereler ne tabiatidir? Bu suale henüz tam bir cevap verilemiyor. Bilinen şudur: Vücutta su kısmı ekşiyor. Bunu hususî zehir yapıyor. Bu zehire karşı bir panzehir arıyor, kabız edilen bu fikir henüz bir düşünce ceden başka bir şey değildir.

Yorgunluğun bu firerelerinde başka meselâ kandaki küreciklerin miktarı azalıyor; kuvvetli ve tekerrür eden gürültüler kulağı işitmeğe mahsus hücrelerini ahengini bozuyor.

Yorgunluk hele gençlerde ke üzerine mühim tesir yapıyor. Neşvünema zamanındaki çocuklarda vücutun büyümesiyle kalbin büyümesi arasında bir ahenk vardır ve bu ahenk 13-14 yaşlarında en so haddine varır. Halbuki kalbin muntazam büyümesi çok ehemmiyetle görülmelidir.

Vaktinden evvel yorgunluğa başlamak çarçabuk bitkinlik mucip olur ve kalbin büyümesini iş kuvvetinin azalmasına sebebiyet verir.

Yorgunluğun Sebepleri Nedir?

Yorgunluğun sebepleri arasında en mühimmi çalışma saatlerinin uzun olmasıdır.

Yorgunluğun sebeplerinden bir diğeri de çalıştırma usullerinin fenalığındadır.

Beden terbiyesi yapmamak, acemilik, beceriksizlik yorgunluğun başlıca sebeplerindedir.

Çocuklarda yorgunluk büyüme mani olur. İhtiyarlar vücut kabiliyetini kaybetmiş başlamış olacağından çok yorgunlukta pek az iş temin edilebilir.

Gece çalışmaları gündüzde daha çok yorucu ve daha az rahatsızdır.

Saf ve temiz bir hava içinde çalışmak az yorgunluğu mucip olur. Sıcak ve yüzde eliye yakrutubet olan yerlerde çalışmamak lazımdır.

Yorgunluktan ne çıkar?

1 — Buluşucu hastalıklar çok bu kapılır.

2 — Kazaların adedi artar.

3 — Verim azalır.

Yorgunluktan nasıl korunulmalı?

İmkân dairesinde fazla çalışma saatlerini ortadan kaldırmak lazımdır. İstirahat zamanlarını mekân için itiyadına ve çalışmanın tabiatine göre tanzim etmelidir. Günün ortasında uzun bir istirahat hat zamanı doğru olmayacağı gördüğünü hazmedemeyecek dercedede kısa bir istirahat zamanı da doğru değildir.

Siyaset Alemi

Japonyanın Yedi Şartı

Japonya'da garip bir cemiyet vardır. İsmi şudur: "Harici ve dahili günün meselelerini tetkik eden mes'ul vatandaşlar kulübü."

Bu kulüp, son günlerde Tokyo'da çıkan "Japon Advertiser", isimli gazete de yayını zikkat bir beyanname neşretmiştir. Beyanname yedi maddeden mürekkeptir. Kulüp, bu yedi maddenin hal şekline göre ki Japon-Amerikan münasebatının harp ile veya harpsiz halledileceğini il-dirmektedir. Bu maddeler şunlardır:

1 — Amerika birleşik hükümetleri, sabık Amerikan hariciye nazırı (Stimson) zamanında olduğu gibi Mançukuo hükümetini tanımamakta ısrar edecek midir?

2 — Çin davasını halletmek için Japonya tekrar kuvvete müracaat edecek midir?

3 — Japonyanın Cemiyeti Akvandan çıktığının ferdasında mevzubah olan manda altındaki Japon adalarının alacakları hal şekli ne olabilir?

4 — Amerikaya Japon muhaceretinin memnuiyeti devam edecek midir?

5 — Japonyanın Sovyet Rusyaya karşı hatıhareketi ne olacaktır?

6 — Filipin adalarının atisi nasıl tayin edilecektir?

7 — Birliğine karışmış olan bütün bu meselelere verilecek olan hal şekli, Amerika ile Japonya arasında bir ihtilafa yol açmayacak mıdır?

Beyanname şu cümlelerle hitam buluyor:

Amerika Birleşik hükümetleri, Japonya ile Çin arasında muallak duran meselelerin hallinde Çin milletinin Amerikaya güvenmemesi lâzımgeldiğini ilân etmelidir. Amerika hükümeti bu tarz hareketile Sovyet Rusyanın Şarkı Asyada takip etmesi lâzımgelen politikanın ana hatlarını da çizmiş olacaktır."

Bu beyanname eğer resmi Japon mahafilinin fikirlerine tercüman o'ursa, Uzak Şark davasının su'han haline imkân bulunamayacağını şimdiden kabul etmek lâzımdır.

Süreyya

Deniz Kazası İki Japon Muhribi Çarpıştı

Sasebo, 16 — Minekaze ve Savaşake Japon torpido muhribleri gece manevralarını yaparlarken çarpışmışlardır. Fazla zarar gören Minekaze muhribini yedeğe almak icap etmiştir.

"Son Posta",nın Edebi Tefrihi 45

Eurhan Cahit

ALAY EMRİ

Vazife aşığı bir belediye meşuru gibi yol nizamlarını tatbik etmek istiyordu. Bebeğe ge'diği zaman biraz sükûnet bulmuştu.

Deniz havası sinirlerine iyi geldi.

Tramvay onu Karaköyde bıraktı.

Derhal bankaya gitti. Münire her halde oraya uğrayacaktı. Artık onu tanıyan kapıcı:

— Münire Hanım bir saat evvel burada idi. Şimdi çıktı.

— Nereye gitti?

Kapıcı ellerini havaya açtı:

— Bilmem! Çok kalmadı. Bilirsiniz izinlidir.

Necdet kıpkırmızı olmuştu.

Kulakları uğulduyor. Avuçları kaşınıyordu.

— İçeride olmasın!

— Rica ederim efendim. Benim vazifem g'eni çıkkanı görmektir. Biraz evvel çıkarken hatırımı bile sordu.

Necdet kapıcının karşısında

HARİCİ TELGRAFLAR

Fransız Siyasetinin Ana Hatları Yeniden Çiziliyor

Paris, 16 — Hariciye Nazırı M. Bartu, Prag'a ve Varşova'ya hareketten evvel bu akşam Parise gelecek olan Romanya Hariciye Nazırı M. Titulesko ile görüşecektir.

Müzakere edilecek mevzular, silâhsızlanma, orta Avrupa ve İtalya meseleleridir. M. Bartu, 15 gün sonra Parise avdet ettiği zaman Fransız siyasetinin bütün esaslı noktaları taayyün edecektir.

Paris, 16 — Gazeteler, M. Bartu'nun bütün Fransız siyasi mümessillerle konsoloslarına, Hariciye nezaretine, hiçbir tavsiyede bulunulmaması hakkında gönderdiği tamimin metnini neşretmişlerdir.

Şako'da Muharebe BolivyalılarlaParaguvaylılar Şiddetli Eir Savaşına Giriştiler

Mevyork 16 — Yukarı Şako'daki muharebelerin, binlerce telefata ve yaralı mucip olan en kanlısı, Newyork Taymis'i'n Buenos Ayres muhabirinin bildirdiğine göre, geçen cuma günü sabah-eyin başlamıştır.

Bu kanlı savaşın cereyan ettiği yer Bolivya üsüharekesi olan Bolivyan kelesinin (12) mil cenubunda Las konhitas mevkiidir.

Son muharebelerde geriye püskürtülen Bolivya kuvvetleri barınmakta oldukları tarlaların içerisinde Paraguvay kuvvetleri tarafından bastırılmış ve taarruza uğramıştır.

Bolivya hükümetinin neşrelediği teliğde, Paraguvaylıların, cuma ve cumartesi günleri vukubulan muharebede binlerce telefata ve yaralı verdikleri, halbuki Bolivyalıların zayıfta hiç mesabesinde olduğu bildiriliyor.

Bolivya'nın merkez olan La Paz'da büyük bir sevinç kükürüf.rmadır.

Diğer taraftan, Paraguvay tebliği, cepheden henüz mühim bir haber alınmadığını kaydetmektedir.

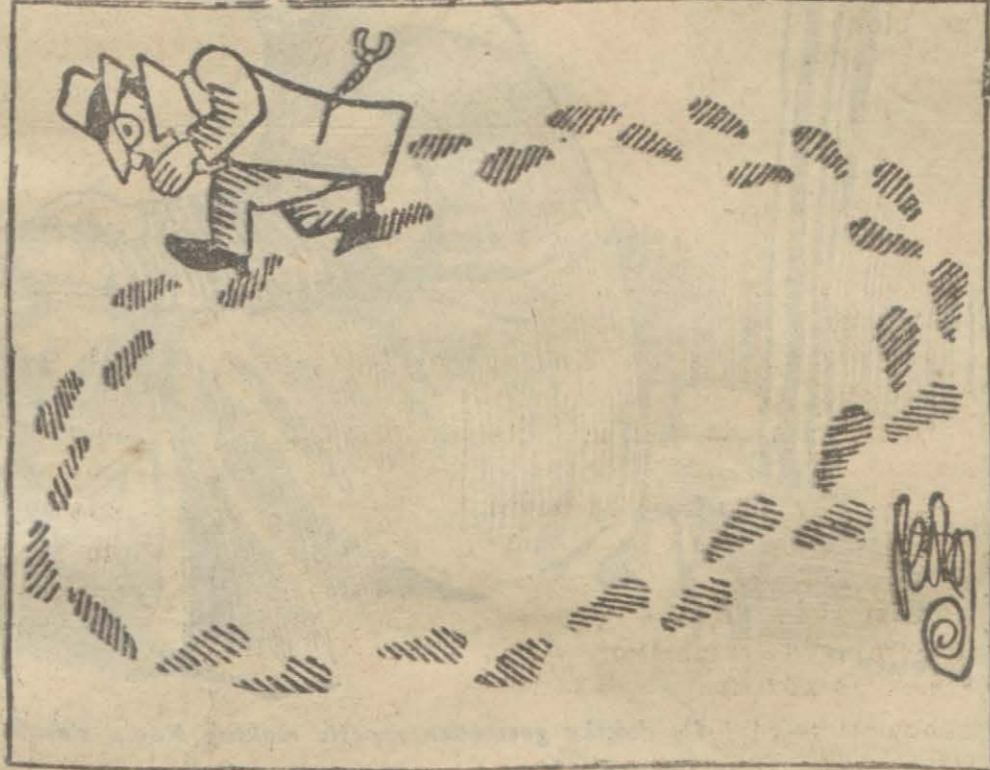
Japon Harbiye Nazırı

İstifasını Geri Aldı

Tokyo, 16 — Kardeşinin dolandırıcılıktan mahkûmiyeti üzerine istifa eden Harbiye Nazırı Jeneral Hayashi, Başvekilin ısrarı üzerine istifasını geri almıştır.

Hiçbir Şeye Emniyet Yok

Fransız Efkârıumumiyesi, Fransız Zabıtasını Şiddetle İttiham Ediyor

Bu resim, bir Fransız gazetesinden alınmıştır ve son mali reza'etler münasebetile Fransız zabıtasının gösterir görüldüğü faaliyetle alay ediyor. Demek istiyor ki: Asıl mücerim zabıta'dır ve o, efkârı yanlış yola sevk-

mek için herkesi bir şeyler yaptığına inandırmak istiyor. Halbuki takip ettiği iz, kendi izidir. Ne dolaşıp duruyor. Kendi kendini tutsun.

Artık, dünyada hiç bir şeye emniyet kalmıyacak gibi görünüyor.

Almanyanın Borçları

Devlet Bankası Müdürü Borçların Verilmeyeceğini Resmen Bildirdi

Londra 16 — Sandey Referi gazetesi, bu ayın 27'sinde Almanyanın alacaklı o'aların toplantıya çağrılmalarından bahsederek diyor ki:

"Alman Devlet Bankası Müdürü M. Şaht Almanyanın ya borç ödemekten vazgeçmek, yahut açıklıktan ölmek mecburiyetinde olduğunu söylemiştir. İlgiliz alacaklılar bu hikâyeyi evvelce de dinlediler. Almanya, silâh-

lanmak pahasına mali haysiyetini fedadan çekinmeyecektir. Hitlere münasaba etmek suretile paralarını alacakları zehabında bulunan devletler şimdi hayal inkisarına uğramışlardır.

Berlin 16 — M. Şaht; Daves ve Yung istikrazları taksitlerinin de tecil olunacağını söylemiştir.

Fasta İspanyol Harekâtı

Madrid, 16 — Fasta İfni muntakasındaki İspanyol kuvvetleri burada asayiş temine muvaffak olmuşlardır.

M. Muşanof Londrada, Müzakerede

Londra, 16 — Buraya gelen Bulgar Başvekilii M. Muşanof Bulgar borçları hâmillere müzakereye başlayacaktır.

Kübada Vaziyet Y.ne Gergin

Havana, 16 — Eski Cümhur Reisi M. Gro'nun taraftarları bir ihtilâl hazırlamaktadırlar. Vaziyet çok gergindir.

Yemen Sulh İstedi

Kahire, 16 — Yemen İmami, Hicaz Kırak İttisouda sulh teklif etmiş, bunun üzerine Hicaz kuvvetlerinin ileri hareketi durdurulmuştur.

Bir arkadaşımı ziyarete gidecek olsa ona haber verirdi.

Yüzbaşı Fikret ailesini Eskişehirde aldırması. Oraya gitmesi ihtimali yoktu.

Genç yüzbaşı bu kararsızlıklar ve heyecanlar içinde Beyoğlunda duramadı. Kapıcıya sormayı unuttu. Acaba bankadan çıkınca Beyoğlu tarafına mı yürümüştü, İstanbul tarafına mı?

Bunu anlamak lâzımdı.

Yüksekkaldırım bir mermi gibi indi.

Yol ortasına işporta koyan esnaftan bir ikisini payladı. Merdivenleri inemiyen bir ihtiyar kadına çarptı. Küfeli bir hamalı göğüsledi ve herifi kıştı oturttu. Nihayet Galataya inmişti.

Bankanın önüne geldiği zaman kapıcının bir adamla konuştuğunu gördü. Beklemeden sordu:

— Münire H. bankadan çıkınca aşağı tarafa mı saptı. Yukarı tarafa mı?

Kapıcı konuştuğu adama izah vermekte devam ediyordu.

Sualine ehemmiyet verilmemiş zanneden Necdet kızdı:

— Sana söylüyorum, dedi. Sağır mısın?

Kapıcı konuştuğu adamla lâkırdsını kesti. Ciddi bir sesle:

— Müsaade edin efendim, dedi. Efendi ile konuşuyorum. Bir dakika..

Fakat artık Necdet köpür-

müştü. Kapıcının üstüne doğru yürüdü:

— Akl istemiyorum, sorduguma cevap ver.

Kapıcı geri çekildi ve müdafaa vaziyeti aldı:

— Bilmeyorum sizinle de uğraşacak değiliz!

Necdetin bütün sinirleri gerilmişti. Bir ok gibi üzerine atıldı. Kapıcı da bu hücumu bekliyormuş gibi onu ustalıklı karşıladı. Müt-hiş bir boğuşma başladı. Kapıcı, bütün banka kavasları gibi iri ve kuvvetli bir adamdı. Necdet bütün gayretine rağmen onu yere deviremedi. Kahveciler, memurlar, sokaktan geçener ve nihayet köşedeki polis yetişmişlerdi, onları güçlülkle ayırdılar.

Kalabalık, herkesin gözünün üzerine dikilişi Necdeti bir anda değiştirdi. Münirenin nişanlısı olduğunu bankada biliyorlardı. Onun isminin araya karışması ihtimali, üniformasının şerefi bir anda gerilen sinirlerini yumuşattı.

Gelen memur ondan izah isterken başını salladı:

— Bir şikâyetim yok. Anlaşmamazlık.

Kapıcı zaten meselenin büyümesinden, işinden olmasından ürkmüşü. Kendini mudafaadan başka bir şey yapmamıştı. Hemen Necdeti tasdik etti.

Kalabalık dağıldı.

Gönül İşleri

Karilerin Suallerine Cevaplarım

Istanbulda İsmet Beye:

Kız sizi seviyorsa mes'ut olmamanız için sebep yoktur. Kızın tahsiline fazla ehemmiyet vermeyiniz.

*

Aksarayda Cemal Lütfi Efendiye:

Kkârınızı ve çocuğunuzu buraya getiremez misiniz? Bunun için kâfi paramız yoksa, askerliğini ailenizin bulunduğu yerde yapmak için müsaade koparmaya çalışınız.

*

Arapcamide Tahsin Efendiye:

Askerliğinizi bitirmeden evlenmeyiniz. Sonra çok güçlük çekersiniz.

*

Istanbulda H. R. Hanıma:

Başka talibin çıkarsa tereddüt etmeden evleniniz. Fakat o vakte kadar sabrediniz.

*

Eskişehirde Ş. Esin Hanıma:

Vaziyetinizi muhafaza ediniz. Bırakınız o size yaklaşsın. Kaibinizi bilmesi kâfidir, seviyorsa bu fırsatı kaçırmak istemez.

*

Pendikite Birsın Güzel Hanıma:

Bu kadar merak ve endişe içinde yaşamaz. Bir vesile ile bu genci bir doktora muayene ettirmek ve doktorun fikrini almak lâzımdır. Zaten kanun evlenecekleri tıbbi muayeneye tâbi tutar. Muayene neticesinde hastalık anlaşılırsa evlenmeğe müsaade etmez. Belki vehmediyorsunuz, bir defa muayene olmasını temin ediniz. Bu o kadar güç bir şey değildir, her halde hastalık sırayet devresinde ise size de geçebilir ve sıhhatinizi tehlikeye koyar.

*

İzmitte M. S. A. Beye:

Münasebetinizi iletmemeyiniz. Evlenmeyi düşünmeyiniz, Bu kazanç la evli bir kadını mes'ut edemezsiniz. O bu mahrumiyete ve kaynanaya katlanamaz. Onun rahatını bozmayınız. Vaziyeti olduğu gibi muhafaza sizin için daha iyidir.

HANIMTEYZE

Ve Necdet ağır ağır İstanbul tarafına geçti.

Şimdi köprüyü geçerken düşünüyordu. Dündenberi sinirleri ne kadar bozulmuştu. Evde annesine ne kadar ağır muamele etmişti. Sonra o temiz kalpli, fedakar Gülsümü ne fena haşlamıştı.

Düşündükçe yaptıklarının ne kadar münasebetsiz olduğunu anlıyor, hemen gidip onlardan özür dilemeğe karar veriyor.

Babâli tarafında eski bir ahpabına kadar gitti. Bu kitapçılık eden eski bir arkadaşta.

Onunla eski mektep hayatından, ahvalden, piyasadan konuşular. Daha açıldı. Serbestledi.

Hisara dönmeğe karar vermişti. Dört buçuk vapuruna yetişebilirdi.

Annesine sevdiği lokumlardan bir kutu, Gülsüme de pasta yaptırdı. Münire için bir şey almadı. Onunla görülecek hesabı vardı. İzinsiz İstanbula inmenin sebebini anlayacaktı.

Vapura girdiği zaman epey kalabalıktı.

Salonda yer bulamadı. Yukarıya çıktı. Rahat bir pencere yanı sırtken sabaktanberi bekle-diği ses yambaşında onu çağır-dı:

— Necdet buradayım gel!

(Arkan var)

Kari Mektupları

Frengililer
Ve Yerinde
Bir Mütalâa

Alanyadan aldığımız bir mektupta şöyle deniliyor: Frengi bulaşıcı bir hastalıktır. Bu hastalığa tutulanlar hükümet tarafından parasız tedavi edilirler. Her yerde hükümet doktorları bu hastaları tedavi ile mükelleftir. Bu hastalar defterlerde kayıtlıdır. Şehir değiştirirken de gideceği yeri hükümet doktoruna bildirmeye mecburdur. Fakat bu hastalardan bazıları takipten kurtulmak için yanlış adres veriyorlar. Tabiidir ki gittiği diğer şehirdeki hükümet doktoru bu adamın hasta olduğunu bilmiyor, bu sebepten tedavisi de takip edilemiyor. Neticede bu gibiler hastalıklarını başkalarına aşıyorlar. İşte buna meydan vermemek için esaslı tedbirler almak lazımdır. Meselâ bunların nüfus hüviyet cüzdanlarına hastalıklı oldukları işaret edilmeli, bu işaret nüfus kütüğüne de konulmalıdır. Bu suretle bunların tedaviden kaçmalarının önüne geçilmiş olur. Bilhassa esnaflar için bu gibi tedbir çok elzemdir. — M.

Bir Orman Tahribatı

Tarsusa tabi Gülek nahiyesi civarında devlet ormanları son günlerde büyük tahribata uğramakta birçok ağaçlar cahil kişiler tarafından yok yere kesilmektedir. Ben bu tahribat hakkında İçel orman müdürlüğünü ve 15 şubatta da Ziraat Vekâletini haberdar ettim. Şimdiye kadar bu hususta bir hareket görmedim. Bu gür ormanın binlerce ağacının kesilmesi cidden ziyatır. Alakâdar makamların yeniden nazardikkatini celp ederim.

Karilerinizden: Tarsus, İnköylü
Hasan Osman

Cevaplarımız

Akşehirde Bizim İokanta açığıbaşı Mehmet ustaya:

Bahsattığınız yazının bu kısımları birkaç gün sonraki gazetemizde tashih edilmiştir efendim.

Çorluda Mehmet oğlu Ali imzasıle mektup gönderen kariimize:

Müfettişlerin bu husustaki tahkikatı neticelenmeden evvel, mektubunuzu dercetmemize imkân yoktur. Esasen müfettişlerin belediye işlerine vazîyet etmeleri, yüksek makamların bu işle meşgul olmaya başladıklarının bir delili sayılmak lazımdır. Siz, bize gönderdiğiniz mektubunuzun bir suretini de müfettişlere veriniz efendim.

Tekirdağ Elektrik fabrikası hakkında mektup gönderen Kadri, Cemal ve Hüsnü Efendilere:

Hafta tatili kanunu mucibince Elektrik fabrikası amelelerini hiç ücret vermesizin cuma günleri çalıştırabilir. Ancak buna mukabil hafta içinde birgün mezu niyet vermek mecburiyetindedir. Eğer böyle yapmıyorsa gazetemize değil, Tekirdağ vilâyetine müracaat etmek daha doğru olur.

Türk konter Plake fabrikası amele-i namına mektup gönderen zatlara:

Şikâyetinizi mütaka Sanayi müdürlüğüne ve Sanayi birliğine bildiriniz efendim.

Tarihi Müsahabe

Koca Ragıp Paşa Da Bazan

Şarlok
Holmes
Olurmuş!

Üç dakika geçmeden sepetle mektup Ragıp Paşanın odasında bulunuyordu

[İnsanların çoğu, irileşmiş birer çocuktur. Kuvvet ve zekâ oyunları bu derileri şişmiş, boyları uzamış, ruhları ise küçük kalmış ebedî çocukları daima hayran eder. O sebeptendir ki her milletin dilinde - büyük zekileri fevkal-beşerliğe yaklaştıran - birçok masallar vardır. On sekizinci asırda Osmanlı'nın en tanınmış bir siması olmak mevkiine yükselen Ragıp Paşa için de böyle hikâyeler, fıkralar uydurulmuştur. Türk edebiyatına yazılarla şeref veren bu büyük vezirin adını anmaya vesile olsun diye o fıkralardan birini bu müsahabe mevzu ittihaz ediyoruz.]

M. T

İstanbulun gedikli meyhanelerinden birinde dört beş kabadayı şarap içiyorlardı. Hasır üstünde bağdaş kurup oturmuşlardı, masaların kısa ayaklı değirmi bir sofrayı, kadehler yarım kilo su alacak büyüklükte toprak kâselerdi, mezeleri kebaptı. Müşteri gibi değil oranın sahibi, hâkimi gibi davranıyorlardı, sert emirler veriyorlardı. Meyhaneci de telâş içinde onlara hizmet ediyordu, gözlerini sofradan bir lâhza ayırmıyordu. Çünkü bunlar İstanbulun sayılı ve pek sulu kabadayılarındandı.

Bir aralık içlerinden biri posbıyıklarını sildi:

— Evet; dedi; keskin zekâ keramete takla attırır. Bizim devletli vezir de Nemse elçisine, Moskof çarına, Venedik balyozuna elpençe divan durduruyor. Yeniçeri ocağı bile o vezir oldu olalı duman püskürmüyor, alev kusmuyor.

Biri cevap verdi:

— Haklısın yoldaş. Koca Ragıp Paşa, Köprülüyü de geçti, Sokulluyu da. Bulutlardan haber topluyor, rüzgârları ulak gibi kullanıyor.

Bu muhavereyi dinlemez gibi görünen sert yüzlü ve dalgın bakışlı biri mırıldandı:

— Arslanı saydıran postudur. Koca Ragıbı ünlendiren de üzerinde oturduğu minderdir. Onu altından çekin, kendini kaldırma bırakın. Na aklı kalır, ne fikri.

Posbıyıklı itiraz etti:

— Yanlış düşünüyorsun Mahmut çavuş. Akıl dediğin bir elmas parçasıdır. Nerede olsa pırlıdır.

Mahmut Çavuş omuzlarını silkti:

— Halep orada ise arşın burada. Sınarız, koca vezirin aklını ölçeriz.

Öbürleri, sarhoşluğun verdiği gülünç bir uysallıkla, Sadrazam Ragıp Paşanın zekâ imtihanına sokulmasını kabul ettiler, fakat bu imtihanın ne suretle yapılacağını Mahmut çavuşa söyletmediler. O, bir hafta veya iki hafta sonra tecrübesinin mevzuile elde ettiği neticeyi arkadaşlarına bildireceğini söylemekle iktifa etmişti, müteakiben de meyhaneden çıkıp gitmişti.

Mahmut çavuş, o gece yatıdan sonra evinden çıktı, yüzünü bir şalla örttü, Ragıp Paşanın konağına doğru yürüdü. Elinde, üstü bezle örtülü güzel bir sepet vardı. Bu sepeti, konak kapısında ilk rastladığı paşalıya verdi, bir de zarf uzattı.

— Yeniçeri ağası, dedi, selâm ediyor, devletli vezirin elini öpüyor, bu turfanda yemişleri gönderiyor. Kendi eline vereceksin.

Üç dakika geçmeden sepetle mektup, Ragıp Paşanın odasında bulunuyordu. Vezir, belki sepeti açmadan kilere gönderecekti. Fakat mektubu okuyunca biraz şaşırıp, kendi eline sepetin üstünde dikili olan bezi kopardı ve turfanda yemişleri görmek istedi. Mektupta: "Sana akıllı diyorlar. Bakalım öyle misin? Sepeti aç, bilmeceyi bul!" kelimeleri yazılı idi. Fakat sepette güzel ve çok güzel bir kadın kafası vardı.

Ragıp Paşa, gençliğinin husranını kapalı gözlerinde inleyen bu kesik başa bir müddet baktı, sonra çekmecesinden bir makas çıkardı, kelleyi süsleyen sıra sıra örme saçlardan birini kesti, se-

peti de dolaba koyup kilitledi. Kimse, Yeniçeri ağasından gelen turfanda yemişlerin hakiki mahiyetini anlamamıştı, sepetteki faciayı sezmemişti.

Yarım saat sonra sadrazam kavasları bütün İsanbula yayılmışlardı, ne kadar hamam varsa kapısına dikiliyorlardı, kadın saçları ören ustaları Babıâliye çağırıyorlardı. Bugünün kadın tuvaleti yapan berberleri gibi o vakit te hanımların saçlarını ören ustalar vardı ve bu ustaların her biri kendine mahsus bir tarz, bir tarz sahibi idi. Ragıp Paşa işte bu san'at hususiyetinden istifade etmek isteyerek bütün ustaları sorguya çekmekle, küstah bir cür'etle önüne konulan, cinayet vesikasıdaki esrar perdesini açmaya çalışıyordu.

Ustalardan biri, kendine gösterilen örgülü saçları tanıdı ve onun Eyüpte oturan bir oyuncakçının haremüne ait olduğunu söyledi. Ragıp Paşa, bu sefer oyuncakçevini arattırdı, ne kadar kadın elbisesi varsa hepsini yanına getirtti ve oyuncakçıyı da çağırarak bu elbiseler içinde kendisinin yaptırmadığı birtakım bulunup bulunmadığını sordu. Oyuncakçı; hırkaların, yeleklerin, sıkmaların, şalvarların, entarilerin hepsini kendi parası ile yaptırdığını söyledi, yalnız bir sırmalı kostümü tanımadı. Paşa, oyuncakçıya karısının nerede olduğunu sordu ve üç aydanberi İzmirde bulunan teyzesinin yanına gittiği cevabını aldı. Onun üzerine oyuncakçıyı Babıâlide alkoydu, sırmalı entari diken esnafı toplattı, mahut elbiseyi gösterdi. İçlerinden biri bunun Mahmut Çavuş adlı birinin verdiği sipariş üzerine kendi tarafından yapıldığını söyledi.

Artık Mahmut çavuşu yakalamak bir saat meselesi idi ve akşama doğru katil külhani, sadrazamın huzurunda bulunuyordu. Paşa, küçük bir kızgınlık filân göstermeden sordu:

— Oyuncakçının karısını nittin?
— Kestim, başını da sana gönderdim.

— Bu işi niçin işledin?

— O, erini koyup benim yanına gelmişti. Fakat ben sokağa çıktıkça eve başka oynaslar

Dünya Hâdiseleri

Aynı Yerde, Aynı
Şekilde Vukua
Gelen Kazalar

Norveç sahillerinde her sene

Norveç Gemileri Puslalarını Değiştiriyor

muntazamen deniz kazaları olur, gemiler sahildeki bir kayalığa bindirirler. Uzun zamandan beri bu kazaların daima aynı yerde ve aynı şekilde vukua gelmesi nazardikkati celbetmiş olduğundan bazı tetkiklere girişilmiştir. Tetkik neticesinde kayalık sahilde şiddetli bir miknatisiyet bulunduğu anlaşılmıştır.

Miknatisiyet gemilerin pusullarına tesir ettiği için bilhassa sisli havalarda veya geceleri vapurlar önlerini görmemekte, bozuk pusulları yüzünden kayalıklara bindirmektedirler.

Bu neticeden sonra tedbir alınmaya başlanmış ve o civardan geçen gemiler sahildeki miknatisiyeti nazardikkate alarak ona göre rota tanzim etmeye başlamışlardır. Fakat bu mesele üzerinde fazla durmak istiyen bazı fen erbabı büsbütün cezri bir şekil bulmayı tercih etmişlerdir.

Bunlar yeni bir pusla icat etmiş bulunmaktadırlar. Yapılan tecrübelerde muvaffakiyet elvermiş olduğundan şimdi bütün Norveç gemileri bu civarda işliyen ecnebi gemileri pusullarını değiştirmeye başlamışlardır.

*

Tayyarelerin inip çıkarken

Kuş Gibi Konan Ve Havalanan Tayyareler

maruz oldukları müşkülât matumdur. Bu aletler havalanırken hız almak için geniş bir sahaya, büyük bir meydana muhtaç oldukları gibi inerken de aynı şekilde bir yere muhtaçtırlar. Uçuş keyfiyetinin bu yüzden uğradığı müşkülât birçok alâkadarları şimdiye kadar uzun uzadıya düşündürüyor onlara bir çare aratıyordu.

Haber verildiğine göre son zamanda yeni bir çare bulunmuştur. Yeni icat edilen tayyareler 12-20 metre genişliğinde bir yerden kolaylıkla havalanmaktadır. Tecrübeler muvaffakiyetle yapılmış ve tayyarenin küçük bir mesafeden kuş gibi havalandığı ve yine gelip aynı dar yere konduğu görülmüştür.

Tayyarecikilde atılan bu adım şüphesiz çok büyüktür ve evlerinin damında birer tayyare hangarı vücuda getirmeyi düşünen sür'at âşığı yeni insanların çok işine yarayacaktır.

alıyordu. Suçunu sezdim, cezasını verdim.

— Başını ne diye bana gönderdin?

— Sana akıllı bir vezirdir, ölümleri söyletir, kuşları casuslukta

kullanır, diyorlardı. Sınamak istedim.

— Ey, inandın mı şimdi. Bu sözler doğru mu imiş.

— İnandım, iman getirdim. Aklî evvel bir vezir imişsin.

— Akil olan Âdil olur. Kafamı kestireyim de bunu dahi öğren!

Biraz sonra Mahmut çavuşun başı, kaybettiği bahsın kanlı bir vesikası olarak Babıâli önünde sırtıyordu.

M. T

TAKVİM					
Gün	SALI		Kasım		
30	17 NİSAN		161		
Arabi		Rumi			
2 Muharrem 1352		4 Nisan - 1350			
Vak't	Ezan	Vasat	Vak't	Ezan	Vasat
Güneş	10 30	5 19	Akşam	12 --	18 00
Üçü	5 24	12 18	Yatsı	1 37	20 26
İkindi	9 08	15 58	İmsak	8 42	3 31

PAZAR OLA HASAN BEY

Salıdan Saliya

Seyyahlar

Onlara, çok defa tesadüf ederim. Bazan peş peşe takılmış otomobillerin içinde, sağa sola baka baka bi-medikleri bir hedefe doğru ilerler. Bazan Ayasofya kapısında gözlerinde gözlük, ellerinde dürbün kırk yıldan hasretmiş gibi duvar taşlarını okşarlar. Bazan da Kapalıçarşıda dükkân dükkân dolaşıp Timur-lengin nargilesini ararlar.

— Yine seyyahlar gelmiş!

Hoş geldiler, safa geldiler amma; hoş geldiler, safa geldiler demekle ev sahiplik vazifemizi tamamen yapmış olmuyoruz.

Şu koskoca İstanbulda görülecek şey yalnız Ayasofya camii, alışveriş edilecek yer Kapalıçarşı ve nihayet aranılacak yegâne antika Timurleğin nargilesi mi?

Ne olur efendim.. Senelerden beri devam eden kötü programı bozup, bir yenisini yapalım! Ayasofya, Ka'riye camiinden başka görülecek şey yok mu? Biraz da onları gösterelim!

Cengizin hokkası diye; prinçten deve sattırmıyalım!

*

Propaganda için devletler milyonlarca lira sarfından çekinmezler. Dünyanın her ucunda propaganda vasıtaları icat ederler. Biz ayağımıza gelen şu birkaç yüz yabancıya acaba neler söylüyor, neler öğretiyoruz? Bunlara tercümanlık edenler Türk inkılabından bir nebze olsun bahsediyorlar mı? Ben bilmiyorum, bilen varsa söylesin!

Memlekete seyyah gelsin demek kolay, alışveriş etmiyorlar demek te kolay, fakat seyyahı getirebilmek, alışveriş ettirebilmek güç..

Bu işler zorla değil güzellikle olur! En evvel yapılması lâzım gelen şey davetin yolunu bilmek, iyi gezdirmek ve zorla öteberi değil, güzellikle güzel şeyler satmaktır.

Pazarola

Aksi

Hasan Beye sordum:

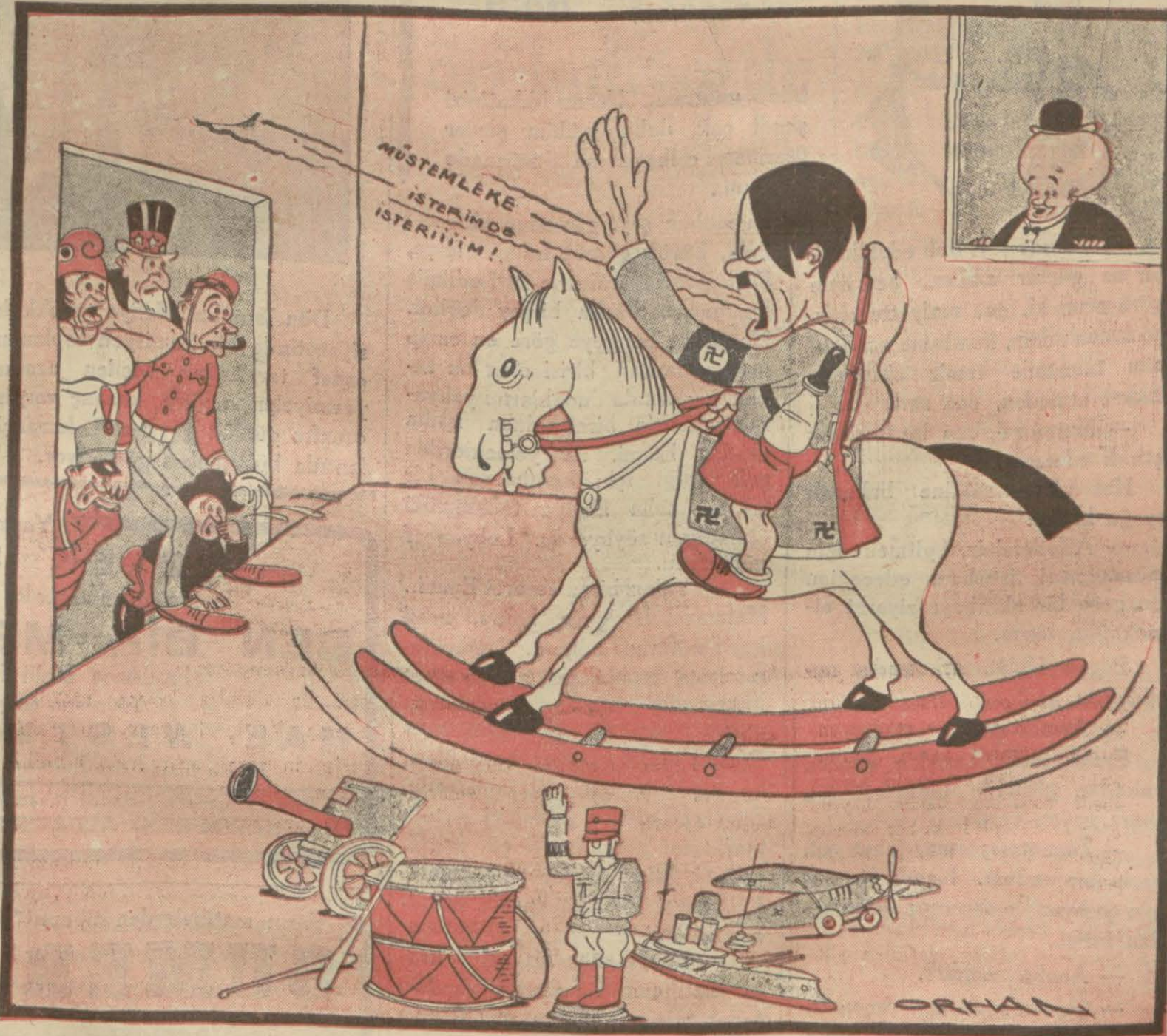
— Senin kazancın da meşhur Ford'un kazancı kadar olsaydı nasıl yaşardın?

— Bunu hiç düşünmedim amma aksi, birkaç defa hatırıma geldi. Meşhur Ford'un kazancı benim kazancım kadar olsaydı, o nasıl yaşardı?

— Rüyanda kaynananı görsen ne yaparsın Hasan Bey?

— Fırsat bu fırsattır diye yakalar, döverim!

Almanya şimdi de müstemleke istiyor

Fıkralar

Beklemezdim

Hasan Beyin hizmetçisi kızmıştı:

— Hasan Bey, dedi, ben artık bu evde durmam; hanımla anlaşamayacağım.. Onun için eşyaları topladım, şimdi gidiyorum.

Hasan Bey içini çekti:

— Ah, dedi, keşki ben de hizmetçi olaydım.

Belki

Hasan Beyin karısı söyledi:

— Amerikada çocuk çalanlar çoğalmış..

Hasan Bey sordu:

— Kadın çalanlar yok mimmiş?

— Varsa ne yapacaksın!

— Seni alıp Amerikaya gideceğim. Belki bir çalan olur.

Incecik

Hasan Bey gece sokakta bir sarhoşa tesadüf etti. Sarhoş o duvar senin bu duvar benim diye caddenin bir beri yanına bir öte yanına geçiyor. Gûya doğru dürüst yürüyordu. Hasan Bey acıdı:

— Azizim, dedi, sen biraz fazla kaçır mışsın doğru dürüst yürüyemiyorsun.. Bari şu yaya kaldırımından aşağı inme, ne olur ne olmaz bir otomobil tramvay altında kalmıyasın!

Sarhoş bir Hasan Beye bir de yaya kaldırımına baktı:

— Amma yaptın Hasan Bey, ben hiç cambazlık yapmadım ki o ip gibi incecik şeyin üzerinde yürüyebileyim!

Olacaktır

Eskici kapının önünden geçiyordu.

— Kırık tabaklar, kırık çanaklar alıyorum.

Hasan Bey seslendi:

— Buraya gel!

— Kırık tabaklarınız, kırık çanaklarınız mı var?

— Bugün yok fakat sen yarın uğra muhakkak olacaktır. Gece eve biraz geç geleceğim del!

Şimdi

Hasan Bey karısının geceleri horladığından şikâyet etti:

— Eskiden bu yüzden geceleri hiç uyuyamazdım.

— Ya şimdi?

— Şimdi uyuyorum.

— Demek artık horlamıyor?

— Hayır, o yine horluyor amma; ben ayrı odada yatıyorum!

— Dün doktor söyledi Hasan Bey! İdrarında fazla miktarda şeker varmış.

— Acaba toz mu, kesme mi?

Fıkra

Nasıl

Biri Hasan Beyden borç para istiyordu:

— Bana yirmi lira borç ver Hasan Bey amma, çok rica ederim. Kimseye kat'iyen bahsetme!

— Kat'iyen bahsetmem hattâ bunu ben bile duymamış olayım!

— Teşekkür ederim Hasan Bey, yirmi lirayı ver!

— Nasıl veririz azizim, ben senin borç para istediğini duymamış oluyorum!

— Kocam geçen sene öldü, ölmeden bir hafta evvel tam yüz elli kilo idi.

— Vah vah, işte "büyük ziya" diye buna derler.

— Sana bir mektup yazmıştım Hasan Bey! O mektuptan ne anladın?

— Okuyup yazmayı doğru dürüst bilmediğimin!

TESADÜF DİYORLAR

Dünyada ne olurs.
Hep tesadüf diyorlar.
Boşuna çekme tasa;
Hep tesadüf diyorlar.

Bilmem ki kim ne dermiş?
Ben bakarken o yermiş;
Rokfeller milgonemiş,
Hep tesadüf diyorlar..

Ceplerim işte delik;
Çıkıyor da üstelik,
Piyangodan metelik;
Hep tesadüf diyorlar..
P. O. H. B.

Fıkralar

Apartmanın Tavanı

Hasan Bey yeni zengin apartmanını gezerken:

— Güzel amma, dedi, tavanlar bir az alçak!

Yeni zengin alay eder gibi dudak büktü:

— Tavanlanlar kâfi derecede yüksek, yerdeki halılar fazla kalın olduğu için öyle görünür.

Uyuyuverdi

Hasan Bey köpeğinden bahsetti:

— Benim köpeğim çok zekidir, evvelki gün bir roman okuyordum, o da yanımda oturmuş romana bakıyordu:

— O da mı romanı okudu?

— Okumadı amma, okumuş gibi uykusu geldi, uyuyuverdi.

— Üstümüzdeki apartmanda oturan kadının ne güzel gözleri var!

— Tabii bir şey.. Kocası göz doktoru.

Fıkralar

Ziyafette

Hasan Bey eve geç gelmişti, karısı nerede olduğunu sordu:

— Bir ziyafette idim!

— Hanımlar da var mı idi?

— Vallahi billâhi yoktu karıcığım. Hattâ sofraya Çerkes tavuğu gelince dikkat ettim: Onu bile görmeyelim diye salça ile örtmüşlerdi.

Tahkikat

Hasan Bey bir dostuna sordu:

— Tefik Fikreti nasıl bulursun?

— İyi bulurum, neye sordun?

— Hiç, sordum.

— Ben anlamadım mı zannediyorsun, kızına talip oldu. Şimdi de hakkında tahkikat yapıyorsun!

SEVDİĞİM KADIN

Almancadan
Tercüme

Zabıta Romanı — İktibas Hakkı
Mahfuzdur

17-4-934

Nakilli Sadettin Resit

Son Postanın
Tefrikası No. 9

— Mübalağa ediyorsunuz matmazel! Hangi bol paradan bahsediyorsunuz? Cebim çok günler boş kalıyor..

Ağabeyimden gelen paraları, namuslu kalmak, itibarı iade etmem mecburiyetle borçlarıma dağıtıyorum, beş parasız gezdiğim günler az değildir.. Mahaza, iktisat ilminde bir kaide vardır: servetlerin tedavili lüzumdur. Binaenaleyh, be de bu ilmi kaideye göre hareket etmekle iyi ediyorum zannındayım.. Neden beni muahaze ediyorsunuz? Hem biliyorsunuz matmazel Begge; paslanıp geçmeyinceye kadar, para, harç etmiye mahsus bir vasıttadır.

Emmi bunlara ehemmiyet vermiyordu. Holün söylediği acı hakikatlerin tesiri altında, aynı cinsten olmaları itibarıyla, onunla başbaşa vermiş konuşuyorlardı:

— Size her hususta hak veriyorum. Mesleğinden ayrılmış bir adamın başka bir iş bulması fevkalâde güç.. Bir vakitler beni hürmetle selâmıyan bir dükkânının yanında satış memureliğini nasıl yapabilirim? Şimdiye kadar alıştığım hayat tarzı dolayısıyla daktilograf da olamam..

Hol ağır, ağır şarabını içti, kaşlarını çatı:

— Afedersiniz matmazel, size birşey soracağım.; Siz bazı hayati mecburiyetler karşısında şimdiye kadar hiç ecdadınızın asaletini, tebiyenizin yükseklğini saklamak zaruretinde kaldınız mı?

Emmi, derhal bu gizli itirafın manasını anladı. Böyle bir yerde kendisi gibi bir erkeğe rasgelmesi onu hayretler içinde bırakmıştı. Bu adam, nasıl bir hayat yaşamak mecburiyetinde kalırsa kalsın, kat'iyen mazisini, doğmasıyla birlikte gördüğü terbiyeyi, eski temiz muhitini unutmuyacaktır. Emmi teessürle cevap verdi:

— Ben hakikî ve hayati tecrübelerime göre söylüyorum, insan lüzum olursa herşeye katlanıyor.. Çünkü ben de seviyemden aşağı düşmek zaruretinde kaldım.. Hem birçok şeyden mahrum yaşamam lüzum geldi.. hattâ bu meyanda gençliğimin, birçok zevklerinden marum yaşamak gibi elemeleri de var.. fakat ne yapım?. Böyle bir zamanda ne yapmak kabildir?.

Taliin dönmesi i beklemekten başka elden ne gelir?.

— Doğru söylüyorsunuz.. mantığımız ne kadar tahammül etse de, hislerimiz isyan ediyor..

— Bu hâdiseyi izah edebilmek bir az güçtür azizim.. ben öyle görüyorum ki, fena vaziyette olan, aç kalan adam, kendisine uzatılan elin tamamiyle temiz olduğuna dikkat etmeden, ona sarılıyor..

— Matmazel, ben bu fikrinize iştirak edemem..

Hol bilek saatine bakarak ayağa kalktı:

— Affedersiniz, gitmek için müsaadenizi istirham edeceğim. Bu gece bir akrabayı ziyaret etmeliğim lüzum.

Begge Holün arkasından mırıldandı:

— Zavallı delil

Emmi, Holü kapıdan çıkınca yakadar gözlerle takip ettikten sonra cevap verdi:

— Zannetmiyorum, fakat çok garip bir adam. Kendi kendisi için yaşayan esrarengiz adamlardan birisi..

— Acaba necidir?.

— Demin söylerken duymadınız mı? evvelce zabıta imiş. Şimdi galiba boşa gezer takımından..

Lubyançef tasdik etti:

— Methedilecek bir adam. Fakat affedersiniz hanım kızlar, ondan bize ne? Ben onun ismini

bile unuttum. Nazardikkatinizi şimdi çok daha mühim şeyler üzerine celbetmeme müsaade buyurun..

Bu mühim şey, garsonun elindeki, büyük gümüş tabağın içine, Fransızvari garnitürle istif edilmiş bumbardan başka birşey değildi. Matmazel Beggeye göre en cazip manzaralardan birisi olan bu tabak karşısında dudaklarını yalıyarak oralarda biraz daha iştihâ aradı.. Emmi, ilk yemeklerden çok yediği için bumbardan bir lokma daha almiye tahammülü olmadığını söylüyordu. Lubyançef gülüyordu.

— Yalnız biraz cesaret Emmi.. Matmazel Beggeye bakın, nasıl keyifle devam ediyor.. Yemeklerin iyice kapabilmesi için de elbet birşey düşünürüz.

Bu sözleri söylerken şampanya şişesini alarak, kesme bardakları, bu köpüklü içki ile doldurdu. Emmi, Nikolanın elindeki şişenin markasını görebilmek için evirdi, çevirdi, fakat birşey anıyamadı. Lubyançef bu muayenenin manasını anlamıştı:

— Buzda islandığı için, üzerinden etiketi düşmüş.. Sizi temin ederim, en ucuz bir Alman şampanyası..

Emmi, gencin bu sözlerine inanmadı. Buz kovanından mantarı alarak, üzerine soğuk damğa ile vurulmuş markayı tetkik etti:

(Arkası var)

Selçukhatun Kız san'at mektebinde Hanım kızlarımız kendi el emeklerinden mürekkep güzel bir sergi kurdular. Resim, serginin dünkü açılışından bir görünüştür.

Inhisarlar U. Müdürlüğünden:

"32 x 49,5,, eb'adlı "500,, kutu karbon kağıdı satın alınacaktır. Taliplerin nümune ve şartnameyi gördükten sonra pazarlığa iştirak etmek üzere "% 7,5,, teminatlarla beraber "28/4/934,, Cumartesi günü saat "15,, te Galata Ahm, Satım Komisyonuna müracaatları. "1723,,

★ ★

Bezi ve kordonu talibi tarafından verilmek üzere "400,, adet bez torba diktirilecektir. Taliplerin nümune ve şartnameyi gördükten sonra fiat vermek için "% 7,5,, teminatlarla beraber "30/4/934 Pazartesi günü saat "14,, te Galatada Ahm, satım komisyonuna müracaatları. "1733,,

İstanbul Belediyesi İlanları

Eminönü Kaymakamlığından: Meyva hali haricinde 1 No. lu sergi mahalli 935 senesi Mayısı gayesine kadar kiraya verileceğinden talip olanların 8/5/934 tarihine müsadif Salı günü saat On birde encümene gelmeleri ilân olunur. "1764,,

Akay İşletmesi Müdürlüğünden:

Akay Hatlarına ait ilkbahar tarifi 19 Nisan 934 Perşembe gününden itibaren tatbik olunacaktır. Yeni tarife iskelelere asılmıştır. Cep tarifeleri de gişelerde mevcuttur. "1758,,

Kazanç Vergisi İçin..

Dün İstanbul Maliye tahakkuk müdürlüğünde müdür Talât Beyin riyasetinde bir komisyon toplanmıştır. Mesleki teşekküllere mensup esnaf tarafından seçilen azanın da iştirak ettiği bu komisyonda yevmiyelerine göre kazanç vergisiyle mükellef tutulması lüzum gelen esnafın günlük gayri safi kazançları tesbit edilmiştir. Resmimiz toplantıda bulunanları gösteriyor.

Yarın akşam

MELEK SINEMASI

4 güzel müsabaka filminin 4 ncüsü olan

BEN BİR MELEK DEĞİLİM

Fransızca sözlü filmini takdim ediyor.

Yıldızların en şuh ve şehvetperest

MAE WEST ile GARY GRANT

Bu filmde size ihtirasın bütün alevlerini tanıttacaklardır.

Bu Perşembe mat n-1-rinden itibaren: **ELHAMRA SINEMASINDA** 2 film birden: **KARIM BENİ ALDATIRSA** ve **DENİZALTI ARKADAŞLARI** (15801)

Yarın matinelere den itibaren

SUMER

Sineması

(Eski Artistik)

Yeni tenzilâtlı tarife başlıyor.

İkinci mevki 25, birinci ve hususî balkon 35, lüks fotöyler 50 kuruş

Programda 2 film birden:

NİL HAYDUTLARI

ve meşhur tenor

JOSEPH SCHMIDT

tarafından

DÜNYAYI DOLAŞAN ŞARKI

(15804)

19 Nisan Perşembe akşamı

TÜRK Sinemasında YAŞAMAK İSTİYORUZ!..

Fransızca sözlü

Oynayanlar:

MADGE EVANS

JAMES CAGNEY

(Ben bir Pranga Kaçığıym) dan daha muazzam ve heyecanlı bir mevzu l..

(15803)

Bir Tehlike

Vapur Yanışırken İçeriye Su Hücum Etti

Dün sabah köprünün Üsküdar iskelesine yanaşmakta olan Şirket Hayriyenin 63 No. lu vapuru manevra esnasında bir tarafa fazla yattığı bir sırada alt kat birinci kamaranın bir penceresi ansızın açılarak içeri su hücum etmiye başlamış, fakat derhal yolculardan biri tarafından kapatılarak bir tehlikenin önü alınmıştır. Eu sırada telâşa döşen yolculardan bazıları yere düşerek hafif surette yaralanmışlar ve birçok kimseler de ıslanmışlardır.

Yeni Bir İş

Bir Belediye Mühendisi Adliyede Sorguya Çekiliyor

Belediye fen heyetinden bir mühendis hakkında yapılan bir ihbar üzerine üçüncü müstantiklik tarafından tahkikat yapılmaktadır. İhbar bu mühendisin bir müesseseyi sıkıştırdığı hakkındadır ve iki sene evvel yapılmıştır.

Müstantiklik dün de Cevdet Kerim Beyi davet ederek şahit sıfatıyla ifadesine müracaat etmiştir. Cevdet Kerim B. müstantikliğe giderken müddeiumumi Kenan Beye de uğruyarak kendisini ziyaret etmiştir.

Bir Seyyah Kafilesi Daha..

General von Ştayben isminde bir seyyah gemisi ile limanımıza yeniden 35 seyyah gelmiştir.

MATBUAT CEMİYETİ MERKEZİ

İttihaz edilmek üzere:

TAKSİM ŞİŞANEKARAKOLU TUNEL

Arasındaki cadde ve yakın sokak içlerinde

SATILIK

BINA veya ARSASI OLANLAR

ile böyle bir inşaatı deruhte edebilecek

MIMAR veya MÜTEAHHİTLERİN

yazı ile 20 Nisana kadar Ankara caddesi Orhan Bey Hanı adresinde:

İSTANBUL

MATBUAT CEMİYETİNE

müracaatları rica olunmaktadır.

Tel: 20087

Dr. KEMAL NURİ

Cilt ve Zührevi hastalıklar mütehassısı

Beyoğlu: Rumeli han 16

Tel: 40153

Resim Tahlili Kuponu

Tabiatinizi öğrenmek istiyorsanız resminizi bu kupondan 10 adet ile birlikte gönderiniz. Resminiz araya tabiidir ve iade edilmez.

İsim, meslek veya san'at

bulunduğu memleket

Resim intişar edecek mi?

Resmin kilesi 30 kuruşluk pul mukabilinde gönderilebilir.

İTTİHAT ve TERAKKİ

— Her hakkı mahfuzdur —

Nasıl Doğdu?..

Nasıl Yaşadı?..

Nasıl Öldü?..

Dördüncü Kısım No. 63

17 - 4 - 924

Ziya Şakir

İdarei Örfiyenin Kaldırılması Hükümetçe Bir Türklü Caiz Görülmüyordu

325 senesinde padişah'tan istihlal edilen bir irade mucibince; artık idarei örfiyenin müddeti bitim bulmak üzere idi. Fakat, başta Talât Bey olduğu halde İttihat ve Terakki erkânı idarei örfiyeyi tekrar temdide karar vermişlerdi. Bunun için de pek garip ve hatta büyük bir esefle tarihe geçmesi lâzımgelen bir sebep göstermişlerdi. Bu hususta neşredilen resmi tebliğ, aynen şu satırlardan ibaretti.

[İnzibatın vesaiti teminiyesi bulunan polis ve jandarmaya ait teşkilât ve nizamât henüz ikmal olunamamış ve asayiş memlekete tesiri olan kavanini hazıradan bazısının tâdil ve ikmalî muktezi bulunup idarei örfiyenin bu ihtiyacı mühimmenin ikmalinden evvel ref'i gayrı caiz görülmüş olduğundan, idarei mezkûrenin, bir müddet daha devamı zarurî bulunduğu meclisi mahsusu vükela kararile ledelarz, mucibince iradei seniyei cenabı padişahî sâdir olmuştur.]

Dost ve düşmanların nazarlarına arz edilen şu resmi tebliğ, pek acı bir manayı ihtiva etmekte idi. Demek hükümet; istediği kanunları tanzim ve kabul ettirmek aynı zamanda muhalifleri de didiği şekilde takip ve tecziye edebilmek için idarei örfiyeyi temdide lüzum görüyordu... Halbuki İttihat ve Terakkiye mensup olan gazeteler, hükümetin bu kararını da alkışlıyorlar:

[Böyle serbest, böyle hürriyetperver bir idarei örfiyeden şikâyet etmek hatadır. Çünkü, bugünkü idarei örfiye memleketin hiçbir hareketine müdahale etmiyor. Sadece mücrimleri cezalandırmakta ıktifa ediyor.]

Diyorlardı... İdarei örfiyenin münhasıran muhalifler ve muhalif matbuat ile meşgul olmasına bakılırsa memlekette yalnız muhalifet, bir cürüm olarak telâkki ediliyor; Babıâli caddesinde yüzlerce halkın gözleri önünde muhalif gazeteci ere dayak atmak, muhalif mebuslara kan rengi mürekkeplerle yazılmış tehdit mektupları yollamak, Bahçekapı karakolu

On iki Burç

[Hakkı Paşa kabinesinin vaziyetini gösteren o zamana ait bir mizah resmi] önünde bilâ perva zavallı Samimi kanlar içinde yere yuvarlamak cürüm addedilmiyor; bunların faileri de tutulup divanı harbe verilmeyordu.

İdarei örfiyenin mevcudiyeti, muhalifler ve bilhassa genç ve ateşli muharrirler üzerinde hiçbir tesir husule getirmiyordu. Bilakis bu gençler son zamanlarda cüret

ve faaliyetlerini artırmışlar; hükümetin icraatını az çok bir şiddetle tenkide başlamışlardı. Fakat bu tenkitler bir noktada birleşmiyor, ciddi esaslara istinat edemiyor; ekseriya da, pek hoş görülemeyecek bir şekilde şahsiyet derecesinden ileri geçemiyor...

(Arkası var)

RADYO

17 Nisan Salı

İSTANBUL — 18.15 plâk röryatı, 19.15 Mesut Cemil B. tarafından çocuklara masal, 19.30 Türk üslûbî neşriyatı (Eftalya Sadi H. Sadi B., Refik B.), 21 Dr. Şükri Hazım B. tarafından konferans ve ajans haberleri, 21.30 Cemal Reşit B. piyano - Yakup Bey keman - Mesut Cemil B. viyo onsel oda musiki.

VARŞOVA (1415) — 16.20 salon musiki, 17.05 müzahabe, 17.55 piyano konseri, 18.30 müzahabe plâkları, 21.50 Paul Linckenin eserlerinden "G.igri" isimindeki operet temsil 23.30 dans musiki.

BÜKREŞ — (364 m.) 13 borsa, plâk, haberler, plâk, 18 Geca orkestrası, 19 müzahabe, 19.15 orkestranın devamı, 20 Üniversite radyosu, 20.20 plâk, 20.45 konferans, 21 M. o. Aida Helta tarafından şarkılar, 21.20 radyo orkestrası tarafından senfonik almanca ve fransızca konferans, 22.15 senfonik konserin devamı.

BUDAPEŞTE (550) — 18.30 plâk, 19.10 Fr. ders, 19.35 piyano konseri, 20.25 müzahabe, 21 Macar tarihine ait konferans, müteakiben opera orkestrası tarafından konser, 23 Ho. vath s'gan orkestrası 23.50 almanca konferans, 24 sa' on musiki.

VIYANA (577) — 18.20 şarkılar ve hafif havalar, 18.50 müzahabe, ders vs., 20.15 bandu muzika, 21.15 müzahabe, 21.40 "İhtiyadığımız zaman" isimli blumenthal tarafından dramatik müzahabe, 22.30 aktüalite, 22.45 aktüalite, 23 Gaudria caz takımı (Palmhof kahvesinden).

BRESLAU — (316) 19 neçeli musiki, müzahabe, 21 kısa haberler, 21.15 Şvaben'e ait musiki parçaları 22.15 neçeli musiki, 23 son haberler, 23.30 müzahabe 24 Geco musiki.

18 Nisan Çarşamba

İSTANBUL — 18.15 plâk neşriyatı, 18.45 fransızca ders, 19.15 Muammer Bey tarafından monoloğ, 19.30 Türk musiki neşriyatı (Ekrem Bey, Ruşen Bey, Cevdet Bey, Şeref Bey, Yahya Bey, Cevdet Bey, Semiha Hanım, Vecihe Hanım, Servet Hanım), 21.20 ajans ve borsa haberleri, 21.30 Necip Yakup Bey orkestrası tarafından muhteif eserler.

VARŞOVA — (1415 m.) 16.30 sa' ist konseri, 18.20 konferans, 18.50 müzahabe, 19.10 hafif orkestra musiki, 19.50 muhtelif bahisler, 21.05 senfonik konser Alman eserlerinde, 23 hafif musiki ve dans parçaları.

BÜKREŞ — (364 m.) 13 borsa, plâk, haberler, plâk, 18 radyo orkestrası, 19 müzahabe, 19.15 radyo orkestrası (Kalman'ın eserlerinden parçalar), 20 Üniversite radyosu, 20.20 D. Guiraldone tarafından şarkılar, 21.45 konferans, 22 Danimarka suvarisi, 22.15 haberler, 23 Cins lokantasından naklen hafif musiki.

BUDAPEŞTE — (550 m.) 18 sigan musiki, 19 müzahabe, 19.30 Gurico Nogradi takımı tarafından hafif musiki, 20.30 müzahabe, 21 İspanyol musiki, 23.20 Verden sigan takımı.

VIYANA — (507 m.) 18.10 Avusturya musiki 19.05 müzahabe, 19.45 Tautenhayn kuarteti, 20.45 muhtelif, 21.04 senfonik konser, 22.50 esperanto lisanslı konferans, 23.30 dans musiki.

BRESLAU — (316 m.) 19.55 tarihî konferans, 20 operet musiki, 21 kısa haberler, 21.10 bir m Saar lavazması (Konferans), 21.30 Loudradan naklen İrlanda şarkı ve havaları 22 Mozart'ın eserlerinden mürekkep konser, 23 son haberler, 23.30 hafif musiki, 24 gece musiki.

Haydarpaşa Emrazi Sariye hastanesi Baş Tabipliğinden:

16 Nisan 934 Pazartesi günü Hastane müstahdemini için yapılacak On altı takım elbise ile 16 çift fotin için yapılan münakasada teklif edilen fiyat fazla görülmüş olduğundan bir hafta sonra Galata'da Karamustafapaşa sokağında İstanbul Limanı Sahil Sıhhiye Merkezinde münakasası 24 Nisan 934 Salı günü saat 14 te yapıldığından istiyenlerin mezkûr Merkez Levazım Memurluğu ile hastane idare memurluğuna müracaatları. "1760,,

Esnaf Bankası Meselesi

(Baştarafı 1 inci sayfada)

bu rapor fecidir. Çünkü müessesenin sermayesi avuç avuç dağıtılmış, M. Volf isminde birine yazı makinesi getirsin diye 96 bin lira verilmiş. Heykeltraş Kenan Bey 28 bin lira, Acem İsmail Efendi namında bir diğeri de 28 bin lira koparmış ve daha da neler... Bu paralar, rapora göre karşılıksız verilmiş. Şimdi tahsilleri imkânı da yokmuş, müsebbiplerinin cezalandırılmaları için ve alâkadar olmak dolayısıyla bu rapor hem İktisat, hem de Dahiliye Vekâletlerine gönderilecektir.

O zaman, meclisi idarede bulunan kasaplar şirketi müdürü Ahmet Beyle Tahir Kevkep Bey bu usulsüzlükleri görmüş ve istifâ etmişler. Fakat bu istifalar, bu işlerin genişlemesine enkel olamamıştır.

14 milyon Türkü derin bir hayrete düşüren işte bu raporun muhteveyatıdır. Ve kabul ediniz ki bu hakikate muttali olan başkaları da aynı hayreti duyacaklardır. Dün bu münasabette Galip Bahtiyar Beyle görüştük. Bu zat bize şunları söyledi:

Galip Bahtiyar Beyin Sözleri
— Biz bankanın muamelâtını

umumî surette tetkik ettik ve vaziyeti meydana çıkardık. Bu meselede mes'ullerin kimler olduğunu tayin etmek veya haklarında takibat yapmak bizim vazife ve salâhiyetlerimiz haricindedir. 1933 nisanında, Belediye başkanı ve encümeni reisi merhum sigortacı Hamdi Eeyin bu meseleyi mevzu bahis etmesi üzerine, Şehir meclisinde kararetti müzakere ve münakaşalar oldu. Ve bu meseleyi tetkik için bir komisyon teşkiline karar verildi.

Şehir Meclisinin kararından (7) ay sonradır ki Belediye makamının bir tezkeresi ile komisyon tetkikata başladı. Makamın tezkeresi teşrinle vel 1933 senesinde komisyon azasına gelmiştir. Bu heyette Şehir Meclisinden ben, Mehmet Ali ve İsmail Sıtkı Beylerle diğer bankalardan birkaç zat vardır.

Vaziyet hakkında komisyonun kanaati, dün Şehir Meclisinde okuduğum rapordur. Artık siz vaziyete ne isim verirseniz, veriniz. Ortadan yok olan paranın miktarı (400,502) liradır.,"

Galip Bahtiyar Beyin bu sarif ve hazin sözleri insana ne kadar acı geliyor.

İmtiyazlı Şirketlerden Şikâyetiniz Nelerdir?

(Baştarafı 1 inci sayfada)

bir adam safi'ye biliyorum ki, elektrik şirketi kömürünü muayyen bir şirketten alır. İstanbul kömürün tonu bir liraya mal oluyorsa, şirketin faturalarında bu iki lira olarak görünür.

Şirket bu farkı izah için faturalara istinat eder. Fakat faturalarda fiyat neden yüksek konmuştur? İşte burası meçhuldür ve Vekâletçe tetkik edilecek nokta buradadır. Bu nokta tetkik edilirse, o vakit mühim hakikatlerle karşılaşılacağına şüphe yoktur.

Maçka Tramvayları

Beşiktaş'tan İhsan imzalı bir okuyucu yazıyor:

Maçka durak mahali bu semte ilk tramvay işlediği zaman doğrudan doğruya Maçka kırsalının köşesi idi. Hattâ şirket buraya bir de kulübe yapmıştı. Fakat sonra durak mahali Maçka apartmanının yanına kaldırıldı. Hattâ aradaki raylar söküldü. Bunun sebebi, Beşiktaşta işleyen otobüslerle müşteri bulmaktır.

Kışla köşesine kadar inebilecek yolcular otobüse binmeye lüzum görmeyiz. Fakat şirketin bu oyunu sezilememiş ve Maçka istasyonunun yukarıda olması bir emrivaki olarak kabul olunmuştur.

Altın Yerine Kâğıt Para

Divanyolundan Mustafa imzalı bir okuyucu yazıyor:

"Ben harp senelerinde dükkanıma elektrik tesisatı yaptırdım ve o vakit şirkete altın para yarım lira depozito yatırdım. İki üç sene evvel şirket mukaveleyi tecdit etmem lâzımgeldiğini bildirdi. Eski altın yarım lira depozitomu kâğıt para olarak iade etti. Ayrıca yeni depozito ücreti olarak üç lira aldı. Altın para olarak kâğıt para iade etmek suretile şirketin temin ettiği kârı hesap edebilirsiniz. Bunu elli bin

müşteriye tatbik ettiğini farzediniz, o vakit mühim bir yekûm karşısında kalırsınız. Bu para nereye gidiyor ve şirket ne hakla bu farkı alıyor?.."

Romanyada Derin Bir Rahatsızlık Var

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Fakat hükümet tehdit mektubu gönderen teşkilâta mensup büyük rütbeli zabıtların mühim bir kısmını tevkiif etmiş ve suikastin önünü almıştır.

Kıral, halka emniyet telkin etmek için bir gün sonra Bükreş sokaklarında gezmiştir.

Bununla beraber Romanyada, bilhassa Bükreşte endişe ve heyecan vardır. Bir takım zabıtlar tevkiif edilmişlerdir — *

Pamuk Hastalığı

Gelen haberlere göre; Bulgaristanda bir kısım pamuk arazisine son derece muzır bir haşere arız olmuştur. Antonomos ismi verilen bu haşere pamuk tarlalarındaki mahsulü daha cımdan tamamen mahvetmektedir.

Bu haşerenin memleketimize geçmemesi için bazı tedbirler alınacağı haber verilmektedir.

Bir Vapur Daha Alındı

Vapurculuk Şirketi hesabına vapur almak üzere Avrupaya giden heyetten gelen haberlere göre, bir Fransız grupile anlaşmış ve ikinci bir vapur daha satın alınmıştır. 4 tondan yukarı olan bu yeni gemi için 80 bin liraya mutabık kalmıştır.

İki Mektepte Teftiş

Maarif Vekâleti Umumi Müfettişlerinden Fethi Bey, Vekâletin emri üzerine Kabataş İyesi ile Gaziosmanpaşa Ortamektebinde teftişlere başlamıştır

SON POSTA

İN

İLÂN FIATLARI

- 1— İlânın tek sütun 1 satırı gazetesinin metin yazı ile vasatı 4 kelimedir.
- 2— Aynı yazının 2 satırı 1 santimdir.
- 3— Daha kalın ve daha ince yazılar santim ile hesap edilir.
- 4— Sayfasına göre ilânlar aşağıdaki fiatlara tâbidir

Sayfa	Santimi	Kr.
1 inci	400	Kr.
2 "	250	"
3 "	200	"
4-5 "	100	"
Diğer sayfalarda	60	"
Son "	30	"

Gâvur Mehmet

Yedi (Aşk) lar Şirketi

Her hakkı mahfuzdur 17-4-934

Tefrika No. 98

Somun Pehlivanı

Tercüman Nikolaidis ile Nakış Fent Sultan Meselesini uzun uzadıya görüşmüştü

Beşiktaş karakolunun arka tarafındaki odaların birine kapatılan o dört mahpus, Abdülhamid'in kat'i bir iradesile her türlü ihtilattan menedildikleri için Nikolayidis biraderile uzun müddetten beri görüşmemişti. Merak ve endişeden muztarip oluyor; kardeşinden bir haber almak için her vasıtaya başvurduğu halde, hiçbir şeye muvaffak olamıyordu. Buna binaen şimdi Gâvur Mehmet, (Somun Pehlivanı İbrahim) isim ve sıfat ile Nikolaidisin karşısına çıkarak:

— Merhaba, çelebi.. Biraderinin tarafından geliyorum. Mahsusan selam ediyor. Sana iki çift laf haber gönderdi. İnanmazsan işte yüzüğü. Nasıl, tanıdın mı? Yalnız şu var ki, ben bir fakir adamım. Başımın korkarım. Vaka helâli hoş olsun, biraderin olacak çorbacıdan beş tane çil altın aldım amma, bu kadarlık bir para için başımı derde sokamam. Haydi şöyle tenha bir yere çekilelim.

Dediği zaman, sefaret tercümanı az kalsın aklını bozuyordu. Doğruca Tepêbaşına gitmişler.. Orada boş bir kahvenin loş bir köşesine çekilmişler; başbaşa vermişlerdi. Gâvur Mehmet, İstavridisin sıhhatinden, afiyetinden ve arkadaşlarıyla pek neşeli bir zaman geçirdiğinden bahsettikten sonra:

— Biraderinin keyfi yerinde. Şimdilik onu hiç düşünme. O yalnız bazı şeyleri merak ediyor.. Ve, sabırsızlıkla bunlar için cevap bekliyor.

Demmişti. Nikolayidis, kardeşinin yüzüğünü Gâvur Mehmet'in parmağına da gördüğü için ona karşı kalbinde derhal bir emniyet husule gelmişti. Buna binaen sefaret tercümanı, hiç çekinmeye lüzum görmeden Gâvur

Mehmetle mükâlemeye girişmişti: — Merak ettiği şeyler nedir? Sor da söyleyeyim?.

— Evvelâ, o Gırlandı mıdır, nedir bir adam varmış.. O, bir kadın ile burada bir yere saklanmış. Acaba bunlar daha hâlâ saklı mı? Yoksa kaçıp kurtuldular mı; diye merak ediyor.

— Hiç merak etmesin.. Kaçtular, kurtuldular.

— Kadın da beraber mi?

— Evet.

— Ya, çocuk?.. Birader, asıl çocuğu merak ediyor.

— Çocuk burada.. Onu götürmediler.

— Yaaa?..

— Evet.

— Bari emniyetli bir yerde mi?

— Şüphesiz.. Feriköyündeki Marabetlerin Manastırına teslim ettik.

— Oh, oh, oh.. Çok âlâ etmişsiniz. Allah razı olsun. Ben bile sevindim. Şimdi birader kim bilir bunları duyunca ne kadar sevinecek.. Şimdi bir mesele daha var. Birader; eğer Gırlandı ile o kadın henüz kaçmadılarsa, doğruca ya, Yunanistana veyahut Rusyaya kaçınlar; diyordu.

— Kaçmaları okadar telâşa geldi ki; kendilerile bir çift lâkır diyâ bile vakit bulamadık. Hatta onun içindir ki Yunanistana kaçtuklarından da ancak on beş gün sonra haberdar olduk.

— Canım, kazasız, belâsız kaçabilmişler ya, sen ona bak. Ha. Yunanistan o'sun, ha Rusya olsun.. ikisi de, bir.. Eh.. benim soracaklarımı bitti, çorbacı. Senin başka bir deyeceğin var mı?..

— Çok çok selâm.. aman, bir çaresini bulsun.. beni merakta bırakmasın.

— Yook.. sen onu hiç merak etme.. arada ben varken, belki birgün olur, sizi yüz yüze bile görüşürürüm.

— Hay Allah razı olsun senden İbrahim Pehlivan.. Fakat ben de sana bir şey sorayım.. Şimdi bu cevapları ona nasıl vereceksin?.

— Dostum.. minareyi çalan evvelâ kılıfını hazırlar. Sen Beşiktaş karakolunun arka tarafını bilir misin?.

— Hayır.

— Hah.. arka tarafta odun iskelesi vardır. Tinaz gibi odunlar yığılıdır. Orada bir yüksek odun istifi var ki, tam onların mahpus olduğu odanın hizasına kadar yükselmiştir. Bu gece elayak çektikten sonra, ben usullük o odun istifi üzerine çıkacağım. Bir cigara yakacağım. Pencereye doğru üç defa ateşini sallayacağım. O zaman o da yavaşca pencereyi açacak. Karşıdan karşıya fıslıdarak benimle konuşacak.

— Eh, pekalâ.. Orada nöbetçi yok mu?..

— Hayır.. Pencere yüksek ve gayet sık sık demir parmaklıkları olduğu için nöbetçi koymaya lüzum görmüyorlar.. Eğer istersen, gel seni de götürüyüm, bu gece görüşürüyüm.

(Arkası var)

Dervişin Fikri!

— Matmazel, köyün kilisesine nereden gidilir?..

— Evlenmek mi istiyorsunuz, Mösyö?.

Dünya İktisat Haberleri

Siyaset Ve İktisat

Son ay zarfında en dikkate değer hadise Avrupa bakır piyasasında hâsıl olan değişikliktir.

Şâh sanayiinin pek muhtaç olduğu bir madde olduğu için bakır Avrupa harbinde pek kıymetlenmişti fakat harbi takip eden (10-15) sene zarfında Avrupa bakır fabrikaları mütemediyen mahreç aramakta idiler. Piyasa uzun zaman daima mütenezzil bir vaziyette gittikten sonra kendine mahsus bir istikrar peyda etmişti.

Son bir ay zarfında iş tamamen değişmiştir. Avrupa fabrikalarından hiçbirisi harice bakır çıkarmak istememekte ve hiçbir yerde satış teklifi yapmamaktadır. Bu vaziyetin bakır istihsalâtının eksikliğinden ileri gelmediği muhakkaktır. Ancak son zamanlarda bulutlanan siyasi ufkuların kararlı olmasından dolayı devletlerin hazırlıklı davrandıkları ve bunun için de silâh fabrikalarının mühim mihyasta sipariş almış olduklarına ihtimal verilmektedir.

Avrupa harbi patlamadan biraz evvel bakır piyasasına âriz olan böyle bir gayritabilik nazarı dikkate alırsa dünya siyasi vaziyetinin de pek tabii olmadığı anlaşılır.

Bizde olduğu gibi Avrupanın birçok memleketlerinde de buğday piyasasına istikrarlı bir istikamet vermek fikri kâkim ve umumîdir. Buğdaya asgarî fiyat tayin etmek usullünün tecrübesinde bu tedbirlerin sun'î ve devamsız olduğu anlaşılır. Eöyle bir gayritabililiği en şiddetli kanunların bile idame ettiremeyeceği kanaati hasıl olduktan sonra başka yollarda başka istikametlere baş vurulmaya başlanmıştır.

Bazı iktisatçılara göre bir buğday ofisi ihdas etmek ve buğday piyasasını bu ofisin eline tevdi etmek lâzımdır. Halbuki bu iş büyük mali fedakârlıklara istinat ettiği kadar devletçilik usulünü iltizam ettiği için bazı Avrupa devletlerinin işine gelmemektedir. Bundan başka ziraati, ticareti, komisyonculuğu, değirmencililiği a-

"Yahudi De Reçber Oldu,"

"Arap,, in Ot Bitmez Çöl zannettiği Yerden Bugün Şarap Kaynakları Fışkırıyor!

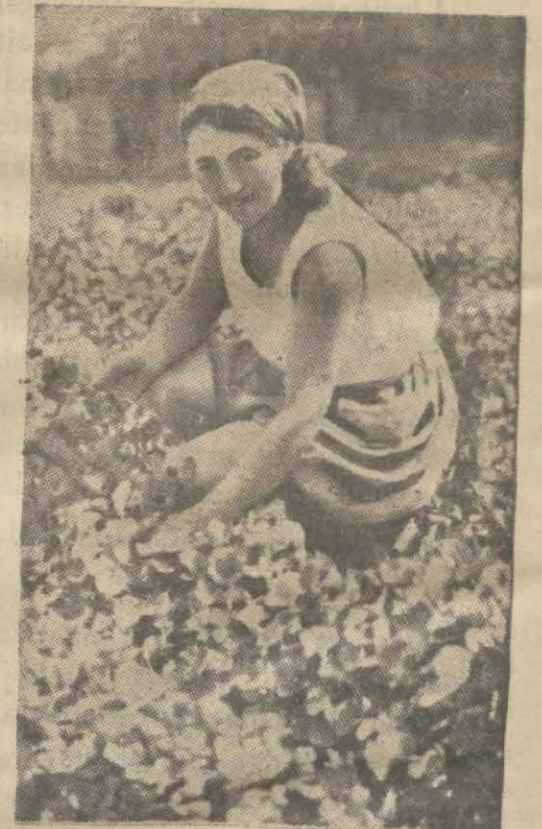
İngiliz Gazeteleri Filistinle Meşgul

Musevilerin hamursuz bayramı münasebetile bir kısım İngiliz gazetelerinde "Filistin,, hakkında muhtelif mütalealar çıktı. Bu mütaleaların hulâsası şudur:

Filistin, içinde bir Yahudi yurdu tesis edildiği günden bugüne kadar aradan geçen on dört sene zarfında tanınmayacak derecede değişmiştir. Bir vakitler bu memleketin deniz kenarını bırakıp ta bir az iç tarafına dalmak istediniz mi, ucu bucağı görülmeyen bir kum deryasına ayak basmış olurdunuz. Halbuki şimdi bu kum deryası, kısmen yemyeşil bir bahçe halindedir. Bu bahçenin ortasında ufaklı büyüklü yüzlerce köy, kasaba, binlerce bağ vardır. Bu köyler ve kasabalar Tel' Aviv adını taşıyan bir merkeze bağlıdır. Bu merkez yekciğerini amuden kateden ağaçlı bulvarları, parkları, sinemaları ve tiyatroları ile mimarının son kaidelerine tevfikan kurulmuş yepyeni bir şehirdir. Nüfusu (100,000) kadardır. Halkının hepsi de Yahudidir.

Bir vakitler kendilerini Filistin'in sahibi zanneden Araplar, topraklarını sata sata dahile doğru çekilmekte ve onların bir

çölden ibaret olarak bıraktıkları topraklarda Yahudilerin vücade getirdikleri bağlardan şarap kaynakları fışkırmaktadır. Yahudi artık reçber olmuştur..

Yukarıda gördüğünüz resimlerden biri bu yazılarda ismi geçen Tel'aviv şehridir, diğeri de bağda üzüm tophyan bir Yahudi kızını göstermektedir.

Adliye Dilimiz

Tetkik Cemiyeti Yeni Bir Eser Neşretti

Ankara 16 (A. A.) — Türk Dili Tetkik Cemiyeti Umumi Kâtipliğinden:

Türk Dili Tetkik Cemiyeti tarama reisi, adliye dilimizde kullanılan yabancı sözlerin halk ağzında ve kitaplarda bulunan karşılıklarını gösterir bir kitabın ilk fasikülünü neşretmiştir. Gerek bu fasikül, gerek bundan sonra çıkacak olanlar, şimdiden reyleri rica edilen zatlara gönderilmektedir. Cemiyetin Ankarada bulunan kol, bölük ve takım azalarının cemiyet merkezine, kendilerine mektup gönderilen zatlardan İstanbulda Devlet matbaası satış yerine, başka vilâyet merkezlerinde Maarif müdürlüklerine ve kaza

lâkadar eden bu işi bu kadar basit bir tedbir ile yoluna koymak imkânsızdır.

Diğer bazı iktisatçılara nazaran buğday piyasasının istikrarını temin etmek için birkaç çareden başlıcaları şunlardır:

1 — Fazla istihsal yapan muntakalara doğru götürülerek mahsulün istihlâkinin temini.

2 — Alıcıların 1934 - 1935 senesi mahsulünden yapacakları mubayaayı murakabe.

3 — Fiatlerin serbest bırakıl-

Buzcular

Tröst Hakkında Kendilerinden İzahat İstenildi

Şehrimizdeki buz depolarının bir tröst vücade getirmeleri üzerine, 50 kadar tacir tarafından alâkadar makamlara şikâyetler yapılmıştı. Bu hususta Ticaret Odası etrafı tetkikata girişmiş ve ilk olarak buzhane sahiplerini bu hususta izahat vermek üzere çağırılmıştır. Diğer taraftan aynı mesele üzerinde ticaret müdürlüğü de tahkikata başlamıştır.

Verilen malûmata göre; bu tröste yeniden bir buzhane daha iştirak etmiş, fiatleri diğerleriyle beraber aynı nisbette arttırmıştır.

merkezleri maarif memurlarına müracaatla birinci fasikülleri almaları rica olunur.

ması ve vergi miktarının tanzili; ihracatın tanzim edilmesi.

Bu usullerin herbiri muhtelif memleketler tarafından tecrübe edilmektedir. Ancak hakikat şudur ki yeni âletler ve usuller sayesinde istihsal azami hadde çıkarılmıştır. Muvazene ve istikrar istihsal miktarını istihlâk ettirmeye mütevakıf bulunmaktadır. Bu neticeye varmak için her memleket birçok sistem tecrübe ederek uzun zaman yolulacaklardır.

Son Posta

Yevmi, siyasi, Havadis ve Halk gazetesi

Eski Zabıta, Çatalçeşme sokağı, 25

İSTANBUL

Gazetemizde çıkan yazı ve resimlerin bütün hakları mahfuz ve gazetemize aittir.

ABONE FİATLARI

	1 Sene Kr.	6 Ay Kr.	3 Ay Kr.	1 Ay Kr.
TÜRKİYEYE	1400	750	400	150
ECNEBİYE	2700	1400	800	300

Abone bedeli peşindedir. Adres değiştirmek 25 kuruştur.

Gelen evrak geri verilmaz. İlanlardan mes'uliyet alınmaz. Cevap için mektuplara 10 kuruşluk pul ilâvesi lâzımdır.

Posta kutusu: 741 İstanbul
Telgraf: Son-posta
Telefon: 20203

Rezalet Büyüdükçe Büyüdü!

Paris Müddeiumumîsi Zan Altında Mı?

Fransız zabıtası esrarını el'an muhafaza eden bir cinayet meselesini tenvire çalışıyor!

Bizzat Polis Müfettişi De Mi Şüphe Altında!

Paris, 17 (Hususi) — Ceza mahkemesi azasından M. (Prens)-in katli meselesi, yep yeni ve eskinden daha hararetle bir sayfaya girdi.

Müteveffanın zevcesi birkaç gün evvel bizzat Adliye Nazırını görerek kendisine uzun bir muhtaraya vermişti, bu muhtarada kocasının siyasi bir cinayete kurban gittiğini iddia ediyordu. Katilin kim olabileceği hakkındaki düşüncesini açıktan açığa yazmamıştı. Fakat kocasının öldürülmeden evvel sabık müddeiumumî M. (Pressar) aleyhinde şahadete hazırlandığını yazmak suretile sarıh bir ima yapmıştı. Bununla beraber bu mektup sabık müddeiumumî aleyhinde takibat yapılmasını mucip olmadı. Fakat ortaya bütün başka bir mesele çıktı.

Polis müfettişi M. Bonny bu cinayette, müşevvik değil, fakat âlet olarak methaldar bulunmak cürmüne Lussat, Karbon ve Spirto isminde üç kişiyi tuttu. Fakat bunlarda cinayetin yapıldığı gün başka yerde olduklarını söylüyorlar ve şahit gösteriyorlardı. Polis müfettişi de bu iddiaları çürütmeye çalışıyordu. Fakat tam bu sırada adliye yeni bir ihbar yapıldı. Bu ihbarda:

Vatson isminde bir İskoçyalının tahtı isticarında bulunan bir köşkte mukim Moris Brüno adlı bir adamın mahkeme azasını öldürenleri tanıdığı, hattâ iki hafta evvel bunlardan birini bir kavga esnasında öldürdüğü söyleniyordu.

Zabıta Moris Brüno'yu çağırması, bu zat ta hakikaten 4 Nisan tarihinde İtalya hududu civarında Fournier isminde bir

zadı öldürdüğünü itiraf, fakat bu cinayeti müdafaa için yaptığını iddia etmiştir. Söylediği şudur:

— "Ev sahibim olan Watson ile birlikte (Monte Karlo) da idim. Eirgün tanımadığım iki adam yanıma geldiler. Watson'un üzerinde (50,000) lira bulunduğunu söylediler ve kendisi soymak için tekiifte bulundular. Adamı al, falan yere getir diyorlardı. Ben hâdiseyi (Watson) a haber verdim. (Watson) hemen (Monte Karlo) dan kaçtı. Bunun üzerine ben meçhul şahısların tayin ettikleri telâki yerine yalnız gittim. Bu adamlar otomobilde bekliyorlardı. Beni içeri aldılar, ve yalnız geldiğimi görünce kızarak dövmeğe teşebbüs ettiler. Rovelerimi çıkararak ateş ettim, içlerinden birini yaraladım ve otomobilden atıyarak kaçtım.

"Bu adamlar mahkeme reisinin katilleri mi idi. Bilmiyorum. Fakat otomobilde aramızda kavga çıkmadan evvel ondan bahsettiklerini duydum."

Zabıtanın kanaatına göre bu Fournier Müfettiş Bonny'nin daha evvel maznun olarak tuttuğu üç kişi ile alakadardır, öldürdüğü veya yaraladığı adam da bu çetenin azasıdır. Tahkikat devam etmekte ve işin garibi bu meselede çok faal rol oynayan polis müfettişi Bonny'nin de şüpheli roller oynadığı söylenmektedir.

Paris, 17 (Hususi) — Fournier hakkında ihbarı yapanın bizzat ev sahibi Watson olduğu iddia edilmektedir. (Watson) a bu münasebette birçok tehdit mektupları gelmiştir!

Resminizi Bize Gönderiniz

Size Tabiatınızı Söylügelim
Resminizi kupon ile gönderiniz.
Kupon diğer sayfamızdadır.

13 Yıldızlı: Mustafa Bey: Tuttuğu işi yarıda bırakmaz, çalışmak ve göze girmek için lâzımgelen fedakârlıklara katlanır. Rahatına pek düşkünlük göstermez. Parayı daha ziyade tasarruf etmek ister. Elbise ve eşyasını temiz ve muntazam kullanır. Mesuliyetten çekinir, dedikodu mevzuu olabilecek şeylerle uğraşmaz.

12 İstanbul: Ali Bey: Sakin tavurdur. Bazan inatçı olur. İşlerine hile ve riya karıştırmaması beceremez, tenkit, tahakküm ve sert muameleye müskülâtlâ tahammül göstermek ister, işbirliğini çabuk unutmaz. Şık ve temiz giymekten hazzeder.

11 Ankara: Boşnak mahallesi Kemal Bey:

(Resminin dercini istemiyor)

Konuştuğu insanlarla samimi olmak ister, çabuk söyler, tarzı ifadesi sarıh ve açık olmayabilir, intizamı sever, yalnız tatbikatında pek üzüntüye katlanmıya taraftar değildir. Yorucu ve üzücü işlerle uğraşmak istemez.

10 İstanbul: Ferhan Bey:

(Fotografının dercini istemiyor.)

Sakin tavruludur. Herşeyi müdahale etmez, müşküllerle uğraşmaktan mücadele ve münakaşa yapmaktan pek hazzetmez. İşlerin olmasına ve tesadüflere tâbi olmağı tercih eder. Kalabalık yerlere sokulmaz, arkadaşlarıyla uysalca geçinir.

SON POSTA

İstanbul

BORSASI

16-4-1934

Paralar (Satış)

	Kuruş		Kuruş
1 İsterlin	642,-	20 Kuruş	104,00
1 dolar	124,-	1 g'n Avus.	24,00
20 fr. Fransız	16,-,0	1 Prata	18,00
20 İt. et.	210,-	1 Mark	49,00
20 fr. Belçika	110,-	1 zloti	23,00
20 fr. Alim	63,4612	1 Pengö	28,00
20 fr. Sviçre	612,-	50 ley	20,-
20 İsva	25,00	20 önu	63,-
1 florin	84,-	1 Cervoneş,	-

Çekler

Lo-dra	647,0	Prag	19,1595
New-york	0,7965	Viyana	4,3442
Paris	1,06	Varşva	5,0192
Milno	9,2394	Be-lin	2,0133
Bri-tani	3,4050	Var-ova	4,2175
Atina	63,4612	Prg-o	3,8225
Cenevre	1,4571	Eu-rop	79,845
Sofya	65,6380	Be-grat	34,925
Amsterdam	1,1758	Moskova	1087,70

Klise Senetleri

Lira	Lira
İç Bank. (Nama) 10	Am. 100 V. 43,50
(Bâmilâ) 10	Şirk D. Y. 23,31
(Müess) 102,-	İst. Tramvay 48,50
Osmanlı Bankası 15,-	Çukurlar 11,50
Selâh 7,75	İstikosa 26,75
Şirketli Hay. İye 15,30	Hay-gan 17,-
İst. 17	Te. efosa 11,75
Anadolu 60 V. 25,95	Bomonti 18,40
% 60 P. 24, 85	

Eşham ve Tahvilât

Lira	Lira
1931 İhtiyatlı 98,50	R-ı 3,90
İstikrazi	Tramvay 23,00
İstikrazi Dahil 95,25	R. tın 4,00
D. İ. Y. Mü. 12,50	Üsküdar 17,-
bağdat te-İ 09, 0	Terkos 41,50
" " " 10,00	E. elektrik

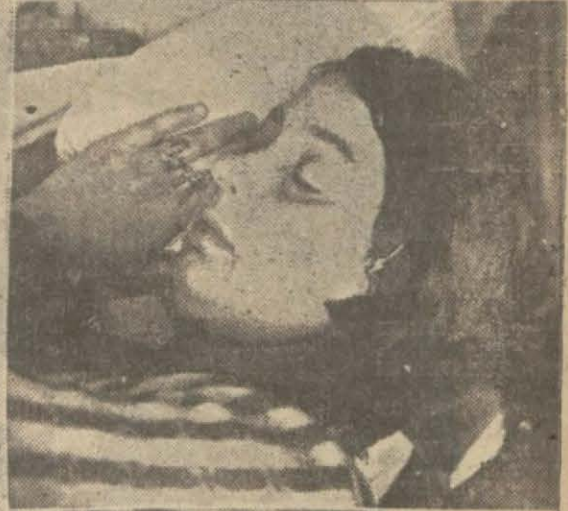
BORSA HARİCİ

Tahvilât - Meskûkâli	Lira	Lira
Türk altın	923,00	(Reşat) 49,00
İng.	10,38	(Va. İt) 46,45
Fr.	8,42	İnce beşbirlik altın
kus	10,35	(C. u. bu. ye.) 45,75
beşbirlik	36,00	(Hamit) armalı 52,50
bank. ot. (Os. B.) 239		(Reşat) 47,50
hal n. beşbirlik 12,12		(Valit) 48,00
(Cumhuriyet) 46,25		Mısır Kr. Fo. 1886 138,00
(Aziz) 46,25		" " " 1903 96,00
(İsmâ) 46,50		" " " 1911 92,00

* 11-12 iptidai, bugün masum görmemiştir.

Karagümrükte Bir Cinayet

İki Kadın, Bir Erkek Ağır Surette Yaralandı

Solda: Cinayeti işleyenlerden Nuri Efendi, yukarıda yaralılardan karısı Şükriye H., aşağıda kayınbiraderi

Evvelki gece Karagümrükte feci bir cinayet olmuş, bir meyhaneci ile arkadaşı karısını, kayınvaldesini, kayınbiraderini ve diğer bir kadını feci surette yaralamıştır. Facia şöyle geçmiştir:

Edirnekapıda meyhanecilik eden Nuri Ef. ötedenberi karısı Şükriye H. ile geçinememektedir.

İddiaya göre buna sebep te Nuri Ef. nin işi dolayısıyla eve geç vakit gelmesi ve gelirkin de sarhoş olması ve hiçbir sebep yokken kavga çıkarmasıdır. Şükriye H. birkaç defa kocasına bu huydan vazgeçmesini rica etmiş, fakat Nuri Ef. bu ricalara ehemmiyet vermemiştir. Bu hale tahammül edemeyen Şükriye H. birkaç gün evvel Karagümrükte Sultan mahallesindeki annesi Nuriye Hanımın evine kaçmıştır.

Ertesi günü Nuri Ef. Şükriye Hanımın eve döneceğini ümit ederek akşama kadar beklemiş, fakat akşam olduğu halde gelmediğini görünce arkadaşı berber Sabri ile beraber rakı içmeye başlamışlardır. Adamakalı sarhoş olan iki kafadar Şükriye H. in annesinin evine gitmeye karar vermişler ve bu kararı derhal tatbik etmişlerdir. İki kafadar bir miktar daha içtikten sonra yanlarına birer kama alarak Sultan mahallesindeki Nuriye H. in evinin önüne gelmişlerdir. Her ikisi de abanmak suretile kapıyı kırmışlar ve doğruca üst kattaki odaya çıkmışlardır. Şükriye H. , ellerinde kama ile kocası Nuri ve berber Sabri Ef. leri görünce kaçmak istemiş, fakat Nuri Ef. elindeki kamayı zavallı kadının arkasına saplamıştır. Şükriye H. min kanlar içinde yere yuvarlandığını gören annesi Nuriye H. , kızını kurtarmak için koşmuş ise de kasığına ve arkasına saplanan kama darbeleriyle kızının yanına düşmüştür. Aynı akibete Şükriye H. in kardeşi Mehmet Ef. de uğramış, sol memesi altından ve bacağından tehlikeli surette yaralanarak yere yuvarlanmıştır. Aynı evde kiracı olarak oturan Nazmiye H. isminde bir kadın bu faciayı görünce feryat etmeye

başlamış; fakat o da yüzünden derin bir kama yarası olarak düşmüştür.

Bundan sonra iki arkadaş sokağa fırlayarak kaçmaya başlamışlardır. Nuri Ef. kaçarken yakalanmış, Sabri ise dün öğle üzeri tutulmuştur. Yaralıların hayatları tehlikededir.

Dolandırıcılardan Sakınınız!

İstanbul Verem mücadele cemiyetinden:

Bazı hüviyeti meçhul kimselerin, cemiyet veya cemiyetin Erenköy sanatoryomu için iane topladıkları haber alınmıştır.

Cemiyete verilecek ianeler mukabilinde muhakkak makbuz talep edilmesi ve makbuz ibraz edemeyenlere katıyen para verilmemesi muhterem ahalimizden ehemmiyetle rica olunur.

Ucuz Tren

Ankara, 16 — Devlet Demiryolları Umum Müdürlüğü Ankara - İstanbul arasında yarıyarıya ucuz tarife ile tren işletmeye karar vermiştir.

Bu seferler şimdilik tecrübe mahiyetinde olmak üzere ayda bir defa yapılacaktır. Eğer eyi netice alınrsa haftada bir çıkarılacaktır.

Diğer trenlerden yüzde ellii ucuz olacak olan bu trenler ayın ilk perşembe günü İstanbuldan kalkacak, cumartesi günü İstanbula dönecektir.

Eski Bir Cinayet Suçlusu Yakalandı

19 Eylül 338 senesinde Orta-köyde bakkal Tefik Efendiye bir kadın meselesinden tabanca ile öldürerek Arnavutluğa kaçan Tramvay şirketi biletçilerinden Nurinin, Arnavutluk pasaportu ile ve kendisine Aziz ismi vereerek İstanbula geldiği haber alınmış ve dün Beyoğlunda babasının evinde yakalanarak Adliye verilmiştir.

Toplantı, Davetler

Konferans

Halkevinden: Halkevinde içki ve kumar gibi neslin sağlığını kemirici iptilâlar ve içtimai hastalıklara karşı koruma mevzuları üzerinde verilecek konferanslardan (bir neslin sıhhati nasıl temin olunur?) mevzulu konferansın birincisi 19 Nisan 1934 Perşembe günü saat 18,30 da Halkevi konferans salonunda verilecektir. Bu mühim konferansa herkes gelebilir.

Konser

Cumhuriyet Halk Fırkası Şişli nahiyesi tarafından 19 Nisan Perşembe günü akşamı saat 21 de bir konser ve bir konferans verilecektir.

Konservatuvar Şan muallimlerinden Nimet-Vahit Hanım tarafından bugün öğleden sonra 19 Nisan Perşembe günü Tepebaşı Şehir tiyatrosunda bir konser verilecektir.

Yeni Neşriyat:

Foto Süreyya — (32) nci nüshası birçok manzara, sinema artistleri, vekayi, spor ve balo resimlerle müzeyyen olarak çıkmıştır. Her nüshasında bir terakki esesi gösteren bu sevimli mecmuayı okuyucularımıza tavsiye ederiz.

Yeni Adam — Gazetesinin 16 ncı sayısını çıkarmıştır. Bu sayıda İsmail Hakkı Beyin Mazhar Osman Bey'e açık mektubu, edebiyat anketine cevaplar, hikâyeler vardır.

Spor

100 Metre Yüzme Rekuru

Rotterdam, 16 (A.A.) — Holandalı yüzücü kadın Villi den Uden serbest yüzme 100 metre dünya rekorunu (1) dakika (4) saniye (10) salisede kırmıştır. Eski rekor, (1) dakika (5) saniye idi.

Nis Koşuları

Berlin, 16 — Niste yapılacak stüvari zabıtları at yarışlarına istihak edecek olan Alman suvarileri Niste çok samimi bir surette karşılanmışlardır.

Kartal sulh hâkimliğinden: Madam Reçinanın Onnik Ef. Agavni Devletyan Virjini Ugurluyan Tereza Kazayan Anna Ugurluyan hanımlarla şayan ve müstereken mutasarrif oldukları Pendikte köy arkası mevkiinde 5657-55 No lu ve biri 459 metre ve Leher metresi 7 kuruşta dıgeri 945 metre ve beher metresi 22 kuruşta talibi uhtesinee bulunan iki parçadan ibaret bostan yeri ihalei kat'iyesinin icrası zimmında 2-5-934 tarihine müsadif çarşamba günü saat 14 te açık artırma ile satılacağından şartnamesini görmek isteyenlerin tarih ilândan itibaren ve talip olanların yüzde yedi buçuk pey akçesile Kartal sulh hâkimliğine müracaatları ilân olunur. (15807)

Zayı — 928 senesinde Vefa Orta-mektebinden aldığım şahadetnameyi kaybettim. Yenisini alacağımdan hükmü yoktur. Beşiktaş Akaretler No. 15 Mustafa

Radyolin Diş Macunu

Güzel Şapkadan evvel Güzel diş!

Çünkü:

Çehrenin güzelliğini her şeyden evvel temiz, beyaz ve zarif dişler gösterir.

Dişlerine ehemmiyet vermeyenler sıhhatlerinin esasını ve güzelliğin sırrını bilmiyorlar demektir.

Dişlerinizin güzel olmasını istiyorsanız sabah ve akşam günde iki defa muntazaman RAYOLIN ile fırçalayınız.

Diş Ağrılarını

GRİPİ

BAŞ Ağrılarını

FEVROZİN NECDET

Kadınlara AYBAŞI sancılarını

Mağlûp Eder. Her eczanede bulunur.

Romatizmayı Nakrisi

Denizyolları

İŞLETMESİ
Acenteleri : Karaköy Köprübaşı
Tel. 42362 — Sirkeci Mühürdarzade
Han Tel. 22740

Trabzon Yolu

EGE vapuru 17 Nisan
Salı 20 de Galata rhtımından kalkacak. Gidişte Zonguldak, İnebolu, Sinop, Samsun, Fatsa, Gireson, Vakfıkebir, Trabzon, Rize'ye. Dönüşte bunlara ilâveten Sürmene, Pulathane, Ordu'ya uğrayacaktır. "1734,,

Ayvalık Yolu

BANDIRMA vapuru 18 Nisan
Çarşamba 19 da Sirkeci rhtımından kalkacaktır. "1781,,

Istanbul dördüncü icra memurluğundan: Ordulu Hüseyin Avni beyin Ali Rıza beye olan borcundan dolayı mahcuz olup paraya çevrilmesine karar verilen yüzde iki faizli 170 adet hazine tahvili 10/5/934 tarihine müsadif perşembe günü saat onda İstanbul borsasında birinci açık artırma suretile satılacağından tal'plerin mezkûr günde mahallinde hazır Lulunacak memuruna 934-2289 dosya numarasile müracaatları ilân olunur. (15809)

Kimyager Hüsameddin

Tam idrar tahlili 100 kuruştur. Bilûmum tahlilât. Bahçekapı Emlâk ve Eytanı Bankası karşı-sında İzzet Bey Han (15664)

KANZUK KUVVET ŞURUBU (VİTALİN)

Çocuk ve büyükler için en mükemmel kuvvet ilâcudur. İştahsızlık, kansızlık, kemik ve asabi hastalıklarda en tesirli bir şuruptur. Her eczanede bulunur.

Lüleburgaz Yeşilova Spor Klübünden:

4 Mayıs Cuma günü Lüleburgazda pehlivan güreşleri yapılacaktır. Bu güreşlere iştirak etmek isteyen pehlivanların Nisanın yirmi beşinci günü akşamına kadar klüp kaptanlığına bizzat veya mektupla müracaat ederek kaydolmaları lüzumu ilân olunur.

Verilecek Hediye:

Başa : 50 - Baştına : 20 - Büyük ortaya : 15 - Küçük ortaya : 15 - Desteye : 5 lira.

Ağzınızda eksilecek bir diş...
Canınızdan koparılmış bir parçadır!

dişlerinizin ömrünü uzatır, onları temiz tutar, beyazlatır, kök ve siirlerini kuvvetlendirir ve bu sayede sizi vakitsiz İĞRETI DİŞLERE MUHTAÇ BIRAKMAZI!

BÜYÜK

TAYYARE PİYANGOSU

Yeni tertibin 1. inci keşidesi
11 MAYIS 1934 tedir.

Binlerce insanı zengin yapan bu piyangoya iştirak ediniz.

Satılık Pırlanta Küpe

Fevkalâde temiz ve nadide 12 krat büyük ügünde bir çift pırlanta küpe ile bir pırlanta bilezik ve bir broş 19/4/934 Perşembe günü öğleden sonra Sandal bedesteninde müzayede ile satılacaktır. Nadide bir mücevhere malik olmak isteyenlerin o gün müzayede mahalline gelmeleri. (15751)

Istanbul Millî Emlâk Müdürlüğünden :

Cins ve Mevkii	Muhammen Kirası	Kira Müddeti İhale Tarihinden
Kâathanede Çağlayan Köşkü bahçesinin Ot ve Otlakiyesi	125	31/12/934 de kadar.
Kâathane'de Çağlayan Köprüsünden Sünet Köprüsüne kadar olan Çayır ve Kâathane köyü karşısında Dekovil hattı dahilindeki Çayırın Ot ve Otlakiyesi.	500	"
Alibeyköyünde Çoban Çeşmede Cephanelik yanında 36760 M. M. Çayırın Ot ve Otlakiyesi.	60	"
Istanbul Tapu Müdüriyeti binası içinde Su, Şarbet ve Soğuk mekûlât satış yeri.	300	Bir sene

Yukarda cins ve mevkileri yazılı yerler hizalarındaki bedeller üzerinden açık arttırma usulile birer sene müddetle kiraya verileceğinden isteklilerin 25/4/934 Çarşamba günü saat 14 te pey akçelerile müracaatları. M. "1532,,

Istanbul 6 ncı Hukuk Mahkemesinden: İhsan Hanım tarafından Beyoğlu Tarlabası Hüseyin-aga mahallesi 12 N. lu hanede Mustafa Ef. aleyhine açılan boşanma davasının icra kılınan tahkikatında ikamethâhının meçhuliyeti hasebile ilânen tebligata rağmen mahkemeye gelmediğinin gibi tarafımızdan vekil dahi göndermemiş olduğunuz anlaşıl原因 bittalep gıyaben muhakemeye başlanılmış ve ikmal olunan tahkikat zabıtnamesi kiraat ve davacı isticvap olunmuş ve işbu muameleden bahsile gıyap kararının on beş gün müddetle ilânen tebliği karargir olmuş ve bu bapta müttehad gıyap kararı sureti mahkeme divanhanesine talik kılınmış olduğundan tarihi ilânın ferdasından itibaren beş gün içinde itiraz edilmediği ve tahkikat günü olan 17-5-934 perşembe günü saat 10 da İstanbul Asliye mahkemesi altıncı Hukuk dairesinde tahkikat hâkimi huzurunda ispatı vücut edilmediği takdirde gıyaben tahkikatın icra kılınacağı tebliğ makamına kalm olmak üzere ilân olunur. (15. 0)

Gebze Sulh Hukuk Mahkemesinden: Gebzede manufakturacı Mehmet Efendi tarafından Gebzenin Hacıhalı mahallesinden Çerkes Ahmet Bey oğlu Halis Ef. veresinden Müsavıye, Sabriye Hanımlarla Celâlettin ve Zeki Efendiler aleyhlerine ikame edilmiş olan mesruk eşya istirdadi davasında ikametgâhi meçhul bulunan müddealehylerden Zeki Efendi hakkında müddeinin tebliğ gıyap kararı verilerek muhakeme 16-5-934 çarşamba günü saat 10 a talik edilmiş olduğu ve tarihi ilândan itibaren beş gün zarfında itiraz etmediği veya mahkemeye gelmediği takdirde bir daha muhakemeye kabul olunmayarak gıyabında muhakemeye devam olunacağı ve vakaları kabul ve ikrar etmiş sayılacağı ilânen tebliğ o'unur. (15811)

Son Posta Matbaası

Sahibi: Ali Ekrem
Nefriyat Müdürü: Halil Lütfi

TÜRKİYE ZİRAAT BANKASI

PARA BIRIKTİREN RAHAT-EDER